НАРОДНА АРМІЯ

21 квітня, 2016

#15 {5444}

ЩО РОБИЛИ У ЧОРНОБИЛІ ВОДОЛАЗИ-РОЗВІДНИКИ

26 КВІТНЯ ВИПОВНЮЄТЬСЯ 30 РОКІВ З ДНЯ НАЙБІЛЬШОЇ У СВІТІ ТЕХНОГЕННОЇ КАТАСТРОФИ

стор. 7-10

Фонд оплати праці

29,1 млрд грн

Розвиток ОВТ

11,5 млрд грн

Тилове забезпечення, комунальні послуги, життєдіяльність війська

11,2 млрд грн

Підготовка Збройних Сил

3,0 млрд грн

Будівництво житла

0,7 млрд грн

БУХГАЛТЕРІЯ ВІЙСЬКОВИХ ВИДАТКІВ

ТА «ГАРЯЧІ» ЗАПИТАННЯ ЩОДО ОКРЕМИХ ВИПЛАТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ

Про видатки рекордного за весь час існування українського війська оборонного бюджету, особливості нарахування грошового забезпечення в зоні АТО, порядок розрахунків з демобілізованими, перспективи перерахунку пенсій військовим пенсіонерам та про інші актуальні фінансові питання розповіли фахівці Департаменту фінансів Міністерства оборони України під час «гарячої» телефонної лінії в редакції газети «Народна армія».

стор. 4-5

«СОЦІАЛЬНА КАРТКА» ДЛЯ УЧАСНИКІВ АТО

Картка дозволить учасникам бойових дій отримувати безоплатні правові та юридичні консультації, медичні послуги, психологічну допомогу, знижки на покупки у торговельних мережах України, а також гарантуватиме їм участь в освітніх та оздоровчих програмах

стор. 5

ВСП: УХИЛЬНИКІВ ВІД СЛУЖБИ ТА КРАДІЇВ ПОМЕНШАЛО,

а кількість злочинів, пов'язаних із використанням службового становища та службовою недбалістю у війську, зросла

стор. 6

ЖИТИ З ЛЮДЬМИ, ЯКІ ПРОЙШЛИ ВІЙНУ, НЕОБХІДНО ВЧИТИСЯ

Родина має бути готовою до того, що воїн повертається із зони бойових дій дещо іншою людиною

стор. 11

ЯК ДОСВІД АТО ЗМІНИВ ПОЛІГОННУ ШКОЛУ

У 169-му навчальному центрі Сухопутних військ Збройних Сил України 70% навчального часу військовослужбовці-контрактники приділяють практичним заняттям

стор. 12

НАЙСТАРІШОМУ АВІАЦІЙНОМУ ЗАВОДУ В УКРАЇНІ — 105 РОКІВ

Державне підприємство «Одеський авіаційний завод» нині спеціалізується на ремонті й модернізації літаків типу МіГ-21, МіГ-23, Л-39, капітальному ремонті Як-52, ремонті авіаційних двигунів та їхніх агрегатів, виготовленні авіаційних агрегатів та літаків типу Y-1 «Дельфін»

стор. 13

РОСГВАРДІЯ — ЩИТ КРЕМЛЯ ВІД ВЛАСНОГО НАРОДУ

На початку квітня був оприлюднений указ президента РФ про створення нової силової структури — Національної гвардії, за тиждень перейменованої в Росгвардію. Цей крок російського лідера багатьох здивував і викликав численні запитання. Зокрема щодо того, від кого захищатиме особиста армія очільника Кремля?

стор. 14

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

З метою оперативного розв'язання нагальних проблем тилового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та учасників антитерористичної операції 28 квітня 2016 року в Центральному друкованому органі Міністерства оборони України «Народна армія» відбудеться «гаряча» телефонна лінія за участю керівництва Тилу Збройних Сил України.

Чекаємо ваших дзвінків 28 квітня з 16:00 до 17:30 за телефонами: (044) 489-50-06, (098) 639-88-58.

Читачі, які з певних причин не матимуть можливості зателефонувати до редакції, можуть завчасно надіслати свої запитання електронною поштою: n_army@army.kiev.ua

В АПАРАТІ МІНОБОРОНИ ПЕРЕВІРКА НА ПРОФПРИДАТНІСТЬ

«Зараз ми перевіряємо професійну придатність усіх, хто служить та працює в апараті Міністерства оборони України. На першому етапі це керівники. І я думаю, що після перевірки профпридатності далеко не всі залишаться на своїх місцях», — зазначив під час брифінгу Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак та зауважив, що згодом відбудеться перевірка решти військовослужбовців та держслужбовців. При перевірці враховуватимуться здобутки за рік, перевірятиметься професійна придатність та здатність швидко реагувати на ті загрози, які сьогодні існують.

Олена КРУГЛЄНЯ

НА ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЮ ДО ЛИТВИ ВІДПРАВЛЕНО 11 УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

— Лікування та реабілітація поранених бійців є дуже важливою частиною нашого співробітництва. Ми маємо достатньо досвіду, спеціальний реабілітаційний центр Міністерства оборони для наших військовослужбовців. Ми візьмемо з собою 11 поранених українських воїнів, які пройдуть лікування та реабілітацію в нашому центрі. А ті, хто потребує більш інтенсивного лікування або оперативного втручання, пройдуть лікування в цивільних шпиталях, — зазначив Міністр охорони краю Литовської Республіки Юозас Олєкас.

Перед відправкою до Литви на лікування 11 учасників АТО отримали нагороди від Міністра оборони України Степана Полторака.

Учасники АТО отримали нагороди від Міністра оборони України генерала армії України Степана Полторака

— Щиро дякую вам за службу. Не шкодуючи власного здоров'я, ви боронили нашу землю від ворога. Ви — справжні герої, — звернувся до нагороджених бійців генерал армії України Степан Полторак.

Міністр охорони краю Литовської Республіки також підтвердив готовність литовської сторони допомагати в подальшому проведенні реформ в українському оборонному відомстві, зокрема шляхом залучення до цього процесу литовських радників високого рівня.

150 РОДИН УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ, ЯКІ ЗАГИНУЛИ ПІД ЧАС АТО, ОТРИМАЛИ МОЖЛИВІСТЬ ВІДПОЧИТИ У ТУРЕЧЧИНІ

На відпочинок до Туреччини вирушили 150 членів родин військовослужбовців, які загинули під час проведення антитерористичної операції. Вони матимуть змогу протягом семи діб відпочити в курортній Анталії. До програми включено не лише розміщення у готелях на березі Середземного моря, а й насичені екскурсії історичними місцями.

Серед учасників туру — Ольга Карачевська з дітьми. Ольга — вдова майора Станіслава Карачевського, який загинув від кулі російського окупанта у Криму в квітні 2014 року. В цій групі також батьки військового журналіста капітан-лейтенанта Дмитра Лабуткіна, який поклав життя на Дебальцівському плацдармі в лютому 2015 року.

Слід зазначити, що минулого року на відпочинку в Туреччині за аналогічною програмою побували 120 рідних та близьких українських героїв. Про це повідомляє прес-служба Генерального штабу Збройних Сил України.

В УКРАЇНІ СТВОРЯТЬ ФОНД ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ ТРЕТЬОГО ЕТАПУ РЕКОНСТРУКЦІЇ САРКОФАГА НА ЧАЕС

Президент України Петро Порошенко доручив Кабінету Міністрів опрацювати з Європейським банком реконструкції та розвитку, а також з державами-донорами питання про утворення фонду для фінансування заходів щодо реалізації третього етапу Стратегії перетворення об'єкта «Укриття». Про це йдеться в указі №141/2016, опублікованому на офіційному сайті Президента України.

У документі міститься і перелік інших заходів, які сприятимуть перетворенню «Укриття» на екологічно безпечну систему та відродженню забруднених радіацією територій.

Завершення робіт з будівництва «Укриття» заплановано на кінець 2017 року, а підсумкова вартість плану заходів на об'єкті, основним елементом якого є будівництво нового безпечного конфайнмента, оцінюється на рівні 2,15 млрд євро. З них на будівництво конфайнмента передбачено близько 1,5 млрд євро.

До складу Асамблеї донорів входять представники 23-х країн та Європейської комісії. ЄБРР працює в безпосередньому контакті з урядом України з метою забезпечення ефективної реалізації проекту. Банк укладає угоди про гранти з організацією-реципієнтом і виплачує кошти підрядникам.

КОНТРАКТ ЗІ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ УКРАЇНИ ЦЬОГО РОКУ ВЖЕ ПІДПИСАЛИ 20 ТИСЯЧ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

— Ті заходи, які були вжиті урядом за дорученням Президента України щодо збільшення грошового забезпечення військовослужбовців-контрактників у Збройних Силах України, дали нам можливість підписати контракт із 20 тисячами військовослужбовців, — повідомив під час брифінгу Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак та зауважив, що минулого року чисельність особового складу, який призивався на службу за контрактом, за місяць становила 200–300 осіб.

Водночас Міністр оборони України заявив про посилення вимог при наборі контрактників у Збройні Сили України, а також констатував, що зараз на контрактну службу приходять хлопці, які вже мають бойовий досвід, і таких близько 65–70%.

— На сьогодні ми вже звільнили в запас близько 30 тисяч мобілізованих військовослужбовців «четвертої хвилі». Президент України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України визначив, що коли цього року й буде мобілізація, то це, ймовірно, буде одна хвиля. Але, звичайно, все залежатиме від ситуації на Сході України, — розповів Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак.

Олена КРУГЛЄНЯ

ПАРЛАМЕНТ РОЗГЛЯНУВ ЗАКОНОПРОЕКТ ЩОДО ЗНИЖЕННЯ ПЕНСІЙНОГО ВІКУ ДЛЯ УЧАСНИКІВ АТО

Верховна Рада ухвалила за основу проект закону, який передбачає внесення змін до деяких законів України щодо пенсійного забезпечення учасників проведення антитерористичної операції.

Як повідомляє прес-служба Верховної Ради, законопроектом № 3252 пропонується надати право на призначення дострокової пенсії після досягнення чоловіками — 55 років, жінками — 50 років та за наявності страхового стажу не менше 25 років для чоловіків і не менше 20 років для жінок.

Право на пенсію зі зниженням пенсійного віку на п'ять років матимуть: військовослужбовці, особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції в районах її проведення, особам, які у складі добровольчих формувань брали безпосередню участь в АТО за умови, що в подальшому такі добровольчі формування були включені до складу ЗСУ, МВС, Нацгвардії та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, інвалідам війни з числа осіб, які отримали інвалідність внаслідок поранення, контузії або каліцтва.

Також передбачений порядок надання пенсій дружинам (чоловікам), якщо вони не взяли повторний шлюб, і батькам військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних), осіб рядового, начальницького складу, які загинули (зникли безвісти) під час участі в АТО.

ВИРОК СУДУ РОСІЙСЬКИМ ВІЙСЬКОВИМ ГРУ — 14 РОКІВ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Голосіївський районний суд міста Києва засудив російських спецпризначенців Євгена Єрофеєва і Олександра Александрова до 14 років позбавлення волі з конфіскацією майна. Відповідне рішення суду в понеділок оголосив головуючий суддя Микола Дидик, повідомляє «Укрінформ».

ОГОЛОШЕННЯ

Інформація Київського квартирно-експлуатаційного управління про підсумки конкурсів з відбору суб'єктів оціної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

За результатами конкурсу з відбору суб'єктів оціної діяльності, що відбувся 15 квітня 2016 року об 11 год., переможцем визнано ФОП Рябченко О.М. на виконання робіт оцінювання об'єкта:

— нерухоме військове майно — частина технічного майданчика військового містечка № 167 площею 100,00 кв.м за адресою: м. Київ, вул. Трутенка, 9, яке перебуває на балансі Київського квартирно-експлуатаційного управління.

За результатами конкурсу з відбору суб'єктів оціної діяльності, що відбувся 15 квітня 2016 року об 12 год., переможцем визнано ТОВ «Український фінансово-інвестиційний союз» на виконання робіт з оцінювання об'єкта:

— нерухоме військове майно — нежитлові приміщення будівлі інв. № 1 військового містечка № 347 площею 206,40 кв.м за адресою: м. Київ, вул. Григорія Андрющенка, яке перебуває на балансі Київського квартирно-експлуатаційного управління.

За результатами конкурсу з відбору суб'єктів оціної діяльності, що відбувся 15 квітня 2016 року об 14 год., переможцем визнано ФОП Чебаков О.І. на виконання робіт з оцінювання об'єкта:

— нерухоме військове майно — частина нежитлового приміщення будівлі інв. №1 військового містечка № 62 площею 1,00 кв.м за адресою: м.Київ, бул.Лесі Українки, 25, яке перебуває на балансі Київського квартирно-експлуатаційного управління.

За результатами конкурсу з відбору суб'єктів оціної діяльності, що відбувся 15 квітня 2016 року об 15 год., переможцем визнано ТОВ «Український фінансово-інвестиційний союз» на виконання робіт з оцінювання об'єкта:

— нерухоме військове майно — нерухоме військове майно — нежитлові приміщення будівлі інв. № 33 військового містечка № 59 площею 140,00 кв.м за адресою: м.Київ, вул. Московська, 45/1, яке перебуває на балансі Київського квартирно-експлуатаційного управління.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

Об'єкт оцінювання: нерухоме військове майно — нежитлові приміщення будівлі інв. № 1 військового містечка № 54 площею 35,00 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінювання: м. Київ, вул. Госпітальна, 18.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління (далі — Київське КЕУ).

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Орієнтована дата оцінювання: 30.04.2016.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 6.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Для участі в конкурсі учасники надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строк виконання робіт, який не має перевищувати 7 календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 11 травня 2016 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107. Телефон для довідок: (067)405-01-40 або (044)242-81-99.

11 квітня 2016 на 63-му році пішов з життя НІКІТЕНКО Володимир Іванович.

Володимир Іванович народився 6 жовтня 1953 р. у м. Ходорів Львівської області.

1975 року закінчив Ленінградський військовий інженерний інститут ім. О.Ф. Можайського. У 1990 році — Військову академію.

Військову службу проходив на посадах інженерної ланки та органів військового управління.

Після звільнення з лав Збройних Сил України з 2006 по 2013 рр. працював у Департаменті соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України на посадах завідувача сектором зв'язків із громадськістю, заступником директора департаменту та виконувачем обов'язків директора департаменту.

Нагороджений відзнаками Міністерства оборони України.

Колеги по роботі висловлюють співчуття його рідним та близьким у зв'язку з передчасною смертю Володимира Івановича.

ОПЕРАЦІЯ «ПРОМЗОНА»

Однією з найгарячіших точок на карті АТО залишається район так званої промислової зони Авдіївки та Ясинуватської розв'язки

Цей невеличкий, обмежений з двох сторін значними парковими масивами, клаптик території, який протягнувся уздовж Ясиновського провулка старої Авдіївки і на якому розташовано декілька напівзруйнованих промислових та логістичних будівель, вже місяць являє собою майже суцільне «ковадло», по якому ворог щодня б'є, нібито молотом, з різноманітного озброєння, намагаючись примусити українських військовиків відступити у глибину міста. Навіть попри відчутні втрати, бойовики раз у раз, діючи невеликими піхотними групами, за вогневої підтримки з важких мінометів, а подекуди танків та іншої бронетехніки, вперто лізуть уперед, намагаючись зблизитись із українськими військовиками на дистанцію ефективної стрільби зі стрілецької зброї. І щоразу, отримавши від наших бійців добрячих стусанів, повертаються на вихідні рубежі.

Цікаво, що починалася вся ця історія досить спокійно. Першими у «промзону» зайшли бійці розвідувальної роти 58-ї окремої мотопіхотної бригади, а також військовики одного з розвідувальних батальйонів. Як розповів нашому кореспонденту начальник розвідки цієї бригади, українські розвідувальні групи зайняли вказану позицію тихо. Відіграв свою роль фактор раптовості дій.

До речі, згідно з Мінськими домовленостями українські війська мали право зайняти ці позиції. Тим паче, що залишати їх незайнятими було вкрай небезпечно. Річ у тім, що тут розташовано кілька міцних промислових та логістичних будівель (цехи, ангари тощо), де противник міг розмістити важке озброєння. До того ж бойовики НЗФ неодноразово проникали в цю зону і обстрілювали як позиції українських військ, так і навколишні населені пункти.

— У нашій зведеній передовій групі було близько 20 бійців. Ми настільки тихо й непомітно зайняли позиції у промисловій зоні, що бойовики ще майже добу не помічали жодних змін і не відкривали вогонь. Лише тоді, коли вони спробували, як зазвичай, зайти у «промку» та обстріляти наші старі передові позиції з близької відстані силами кількох ДРГ, то напоролися на наші нові вогневі точки і зрозуміли, що ми зайняли «промзону».

— Найцікавіше розпочалося, коли вони усвідомили, що тепер ми зі своїх нових позицій маємо можливість вести ефективний вогонь у відповідь по їхньому блокпосту на Ясинуватській розв'язці та укріпленій позиції під напівзрозбитим мостом, звідки вони постійно вели вогонь з мінометів, РПГ та СПГ. Тепер ми контролюємо ще й найкоротший для них шлях на Горлівку, — розповідають бійці-розвідники з 58-ї омпбр з позивними «Грек» та «Старшина».

За їхніми словами, перші 2 тижні утримання позиції у промисловій зоні були найважчі. Довелося одночасно відбивати всі спроби противника вибити наших бійців з цієї позиції і швидко укріплюватися на ній. По суті бойовики мали можливість у цей період обстрілювати цю зону з обох флангів. Лише наявність капітальних будівель та грамотно побудована система оборони дозволили звести всі потуги бойовиків нанівець.

— Річ у тому, що тут дуже багато підземних колекторів та систем дренажу. До того ж, як бачите, все досить сильно заросло чагарником. Це в комплексі сприяло тому, що бойовики мали можливість з'являтися раптово перед нашими позиціями і несподівано відкривати вогонь. Вони зазвичай поперемінно діяли декількома піхотними групами, які підтримувалися вогнем снайперських пар і груп, мінометами та іншими засобами ураження на кшталт автоматичних станкових гранатометів типу АГС-17, станкових протитанкових гранатометів типу СПГ-9М, а також великокаліберними кулеметами, — розповіли розвідники.

ТЕПЕР МИ КОНТРОЛЮЄМО ЩЕ Й НАЙКОРОТШИЙ ДЛЯ ПРОРОСІЙСЬКИХ БОЙОВИКІВ ШЛЯХ НА ГОРЛІВКУ

Усвідомивши, що наших бійців такими діями з позиції не вибити, бойовики почали нарощувати зусилля на цій ділянці. Обстріли та вогневі нальоти по цій та сусідніх позиціях українських військ набули перманентного характеру, причому щоразу калібр «аргументів» зростає. З'явилася, попри всі положення Мінських домовленостей, ствольна артилерія калібром 122 мм і 152 мм, підтягнулися декілька танків, броньованих бойових машин. Згодом бойовики ховали їх у прилеглих лісосмугах. Окрім того, противник перейшов від дій вкрай нечисленними ДРГ до дій піхотними взводами.

— Ми швидко освоїлися на цій позиції, вивчили всі можливі та неможливі шляхи та підходи, звідки може з'явитися ворог. В обороні ми стали трохи активніші, часто виходили на шляхи висування піхоти противника, робили засідки у прилеглих паркових масивах та на стежках у руїнах зони. Вдалося налагодити, хоча й не без труднощів, ефективну взаємодію та забезпечення всім необхідним для життя та бою, — розповідає начальник розвідки бригади.

Укриваючись від постійних обстрілів з важкого озброєння і відбиваючи підступні атаки, наші розвідники протримались на позиціях у «промзоні» до ротації. На цьому напрямку довелося суттєво підсилити наші підрозділи, що сприяло частковій стабілізації ситуації.

Там неспокійно й нині. Бойовики продовжують масовані обстріли. Наші хлопці тримають оборону у «промзоні» Авдіївки, попри міни, кулі, а подекуди й снаряди, які постійно «сиплються» їм на голови.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

УКРАЇНА НЕ ОДНА У СВОЇЙ БОРОТЬБІ ЗА ОНОВЛЕНУ ДЕРЖАВУ

На цьому наголошувалося під час XVI Міжнародного тижня, що проводився в Києві. Головна тема заходу — «Адаптація НАТО до сучасних та майбутніх викликів у сфері безпеки»

Міністр оборони Республіки Литва Юозас Олекас у промові на XVI Міжнародному тижні в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського говорив про реальну готовність Альянсу всебічно та на різних рівнях допомагати Україні у зміцненні її сектору безпеки та оборони:

— НАТО — це друг і надійний партнер України в питаннях зміцнення регіональної європейської та глобальної безпеки. В цьому аспекті показовим є досвід співробітництва України з Литвою, який дав вагомі та позитивні результати.

На думку заступника Міністра оборони України з питань європейської інтеграції Ігоря Долгова, проведення міжнародного заходу такого рівня є надзвичайно важливим та актуальним з огляду на нинішню ситуацію на Сході нашої держави:

— У цій ситуації ми вкотре пересвідчуємося в необхідності подальшого вдосконалення і поглиблення співробітництва між Україною та Організацією Північноатлантичного договору, яка нині виступає надійним гарантом припинення поширення конфлікту на інші українські території. Увага, яка приділяється керівництвом НАТО до XVI Міжнародного тижня, переконливо доводить, що Україна не одна у своїй боротьбі за оновлену державу.

За словами декана Оборонного коледжу НАТО доктора Дарії Даніелз Шкоднік, нагальним питанням сьогодення є поступова адаптація до величезних змін у середовищі безпеки. При цьому НАТО та її партнери повинні брати участь в ефективному діалозі, щоб мати можливість працювати разом, знаходячи нові шляхи подолання нових проблем.

Вадим КОВАЛЬОВ

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ПРОКУРАТУРИ ДО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ЯКІ САМОВІЛЬНО ЗАЛИШИЛИ МІСЦЕ СЛУЖБИ

Останнім часом у засобах масової інформації розповсюджуються недостовірні відомості про переслідування значної кількості військовослужбовців, які брали участь у проведенні АТО.

Головна військова прокуратура роз'яснює та повідомляє, що всі кримінальні провадження про самовільне залишення військовослужбовцями місця служби зареєстровані виключно на підставі письмових повідомлень про це командування частин і підрозділів відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України.

Самовільне залишення військової частини або місця служби (стаття 407 Кримінального кодексу України) становить закінчений склад злочину з моменту залишення військової частини і триває протягом усього періоду, поки особа, щодо якої командування повідомило правоохоронні органи, не буде затримана або не з'явиться із зізнанням.

Переховуючись від слідства, військовослужбовець не зможе уникнути кримінальної відповідальності за скоєний військовий злочин. Навіть більше — продовжуючи свою протиправну поведінку така особа з кожним днем лише обтяжує свою вину і моделює ситуацію, яка в подальшому може унеможливити застосування судом більш м'яких заходів кримінального впливу в межах передбаченої законом санкції, більш м'якого покарання, ніж передбачене законом, або звільнення від кримінальної відповідальності.

Навпаки, прихід із зізнанням до правоохоронних органів, щире каяття або активне сприяння розкриттю злочину законодавець вважає обставинами, які пом'якшують покарання і в обов'язковому порядку мають враховуватися як державним обвинувачем, так і судом при постановленні вироку (стаття 66 Кримінального кодексу України). Також у кожному конкретному випадку до уваги беруться всі причини та умови, що фактично сприяли залишенню військовослужбовцем військової частини, включаючи збіг тяжких сімейних обставин, наявність позастатутних відносин тощо.

Водночас звертаємо увагу, що розшук Національною поліцією України військовослужбовців, які ухиляються від проходження військової служби, здійснюється в обов'язковому порядку винятково після повідомлення про такий факт командуванням частини, незалежно від попередніх бойових і воєнних заслуг конкретних осіб, а також терміну їхнього перебування поза межами військової частини. Злісне уникання відповідальності суттєво погіршує становище таких осіб, викликає кваліфікацію їхніх дій за іншою частиною вказаної статті кодексу та, як наслідок, тягне за собою більш суворе покарання.

Військові прокурори звертаються до всіх військовослужбовців, які самовільно залишили військову частину або місце служби, з пропозицією скористатися шансом повернутися до повноцінного життя і добровільно звернутися до найближчої військової прокуратури із зізнанням та поясненням причин відсутності на військовій службі. У такому випадку, за відсутності тяжких наслідків або фактів вчинення інших злочинів, застосування до особи запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у ході досудового слідства не буде ініційоване.

Закликаємо батьків, друзів, родичів військовослужбовців допомогти близьким людям виправити свою, можливо, найбільшу помилку в житті, перестати переховуватися від слідства й відкрити для себе майбутнє.

З виниклих питань або будь-якої інформації просимо звертатись за телефонами та адресами:

044-243-44-30 (Головна військова прокуратура Генеральної прокуратури України, 03186, м. Київ, вул. Авіаконструктора Антонова, 2А);

044-285-44-61 (Військова прокуратура Центрального регіону України, 01014, м. Київ, вул. Петра Болбочана, 8);

048-743-30-02 (Військова прокуратура Південного регіону України, 65012, м. Одеса, вул. Пироговська, 11);

032-233-31-18; 032-239-82-59 (Військова прокуратура Західного регіону України, 79058, м. Львів, вул. Клепарівська, 20).

БУХГАЛТЕРІЯ ВІЙСЬКОВИХ ВИДАТКІВ

та «гарячі» запитання щодо окремих виплат військовослужбовцям

Цього року Державним бюджетом України Міноборони виділено рекордний бюджет за всю історію українського війська — 55,5 млрд грн. У порівнянні з 2015 роком (47,9 млрд грн) цьогорічний фінансовий ресурс Міноборони збільшено на 7,6 млрд, або на 16%. Видатки у сумі 11,5 млрд грн передбачені на розвиток озброєння та військової техніки, 3 млрд грн — на підготовку Збройних Сил, 11,2 млрд грн — на тилове забезпечення, комунальні послуги та життєдіяльність війська, 29,1 млрд грн — на грошове забезпечення та заробітну плату та 0,7 млрд грн — на будівництво житла.

Цьогорічний ресурс дозволив відповідно до вимог Президента України значно підвищити рівень грошового забезпечення військовослужбовців. Крім того, у порівнянні з минулим роком на 18,7 відсотків збільшено асигнування на закупівлю озброєння (6,8 млрд грн) та ремонт військової техніки (3,8 млрд грн). Вже укладено договори на закупівлю ОВТ на загальну суму 2,7 млрд грн за рахунок загального фонду.

На фото (зліва-направо): головний редактор «Народної армії» полковник Роман Драпак, начальник Управління організаційного, соціального забезпечення та тарифікації В'ячеслав Салахов, заступник директора Департаменту фінансів Міністерства оборони України полковник Сергій Галімський

Кореспондент «НА»:

— Чи існує на сьогодні заборгованість із виплати грошового забезпечення військовослужбовцям?

— Заборгованості з виплати грошового забезпечення станом на 15 квітня 2016 року немає. За січень — квітень поточного року Міноборони профінансовано відповідно до помісячного розпису в сумі 16,0 млрд грн.

Крім того, в березні — квітні поточного року перераховано у війська понад мільярд гривень для проведення розрахунків з військовослужбовцями четвертої хвилі мобілізації, які підлягають звільненню.

Що стосується винагороди за участь в АТО — кошти з державного бюджету і на зазначену виплату отримані в повному обсязі.

Тетяна М., військовослужбовець:

— Держбюджетом на 2016 рік Міноборони передбачено із загальних 55,5 млрд грн, 4,5 млрд грн — видатки за спеціальним фондом. Які темпи наповнення спецфонду?

— Заплановані надходження до спецфонду, це 3,6 млрд грн — кошти, які планується отримати від реалізації конфіскату та 0,9 млрд грн — надходження, які забезпечує Міноборони. До спеціального фонду оборонного відомства вже надійшло 590,04 млн грн, що становить 64,1% річного плану, зокрема від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, нерухомого майна Збройних Сил України та від власних надходжень бюджетних установ.

— Скільки коштів передбачено Міністерству оборони на будівництво житла?

— Міністерству оборони на будівництво (придбання) житла для військовослужбовців у 2016 році передбачено 687,3 млн грн. За рахунок зазначеного ресурсу планується отримати 1154 квартири. Крім того, заплановано 22 млн грн на виплату компенсації військовослужбовцям за неотримане житло.

Микола Ф., військовослужбовець:

— На які цілі в оборонному відомстві витрачаються кошти від благодійної допомоги?

— Протягом 2014–2016 років на рахунки Міністерства оборони України в якості благодійної допомоги надійшло 160,5 млн грн, зокрема: 72,9 млн грн — від юридичних осіб, 44,7 млн грн — від фізичних осіб, 38,8 млн грн — від мобільних операторів та 4,1 млн грн — від іноземців.

Ці кошти були спрямовані: 145,6 млн грн — на матеріально-технічне забезпечення, 14,9 млн грн — на медичне забезпечення.

Крім того, військові частини отримали та облікували благодійну допомогу в натуральній формі на загальну суму 2 507,8 млн грн.

Початок на 1-й стор.

Максим С., демобілізований військовослужбовець:

— На які виплати мають право демобілізовані військовослужбовці при звільненні з військової служби і в які строки ці кошти мають бути виплачені?

— При демобілізації військовослужбовці отримують належне їм грошове забезпечення до дня виключення зі списків військової частини включно.

Також військовослужбовець при звільненні отримує одноразову грошову допомогу в розмірі 4% місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний місяць служби, але не менше 25% місячного грошового забезпечення. Виплата допомоги здійснюється військовослужбовцям за період служби за призовом у зв'язку з мобілізацією з дня їхнього призову на службу без урахування періоду попередньої військової служби, на якій вони перебували у мирний час.

Що стосується строків виплати, то на момент звільнення з військової служби до отримання на руки припису для взяття на облік до військового комісаріату військовослужбовець має бути розрахований у повному обсязі.

Петро С., демобілізований військовослужбовець, м. Одеса:

— Чи маю я право при звільненні на отримання грошової компенсації за невикористану відпустку за минулий рік?

— Ні. Законодавством передбачено, що при звільненні з військової служби військовослужбовець може отримати грошову компенсацію за невикористану відпустку тільки за рік, в якому він звільняється. За минулий рік командир зобов'язаний надати вам відпустку.

Катерина, сестра військовослужбовця контрактної служби, м. Вінниця:

— Від чого залежить розмір винагороди за участь в АТО? Чи планується найближчим часом його збільшення?

— Військовослужбовцям виплачується винагорода за безпосередню участь в АТО в залежності від району виконання завдань: на лінії бойового зіткнення на глибину ротних опорних пунктів — 4200,00 грн, в інших районах проведення АТО — 1200,00 грн за повний місяць.

Цього року збільшення розміру винагороди не планується.

Сергій І., мобілізований військовослужбовець:

— Я проходжу військову службу в зоні АТО. Який середній розмір грошового забезпечення військовослужбовця-контрактника? В нашій бригаді у військових, здавалося б, за однакових умов розміри грошового забезпечення доволі різняться. Які можуть бути причини цього?

— Розмір грошового забезпечення військовослужбовців залежить від військового звання, посадового окладу, вислуги років, умов та особливостей проходження військової служби.

З 1 січня поточного року грошове забезпечення вдалося підвищити за рахунок збільшення розміру премій. Ця виплата має заохочувальний характер, тож виплачується за умови сумлінного виконання військовослужбовцем своїх обов'язків. Якщо командування не застосовувало до військовослужбовця ніяких стягнень, грошове забезпечення військовослужбовця військової служби за контрактом виплачується в розмірі не менше 7000,00 грн. Крім того, залежно від віддаленості місця перебування від лінії зіткнення в районі проведення АТО нараховують винагороду в розмірі 1200,00 грн або 4200,00 грн за повний місяць.

Анатолій М., військовослужбовець контрактної служби:

— В яких розмірах виплачується матеріальна допомога при укладанні контракту? Чи має право військовослужбовець контрактної служби на цю виплату при укладанні нового контракту?

— З метою залучення до продовження військової служби у Збройних Силах України військовослужбовців, призваних за мобілізацією, Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 14 травня 2015 року № 406 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2007 року № 1294», якою

передбачена виплата одноразової грошової винагороди у таких розмірах:

— особам рядового складу — вісім мінімальних зарплат (11024,00 грн);

— особам сержантського і старшинського складу — дев'ять мінімальних заробітних плат (12402,00 грн);

— особам офіцерського складу — десять мінімальних заробітних плат (13708,00 грн).

Ця винагорода виплачується лише тим військовослужбовцям, які підписали контракт під час проходження військової служби за мобілізацією.

Військовослужбовцям військової служби за контрактом при підписанні нового контракту та військовослужбовцям, призваним на військову службу в добровільному порядку, ця виплата законодавством не передбачена.

Оксана М., військовослужбовець, м. Тернопіль:

— Який порядок оформлення матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань? Якщо жінка-військовослужбовець виховує дитину-інваліда першої групи, то їй можуть виплатити матеріальну допомогу за її першою вимогою?

— У 2016 році відповідно до наказу Міністерства оборони України від 27.01.2016 року № 44 встановлено, що рішення про виплату військовослужбовцям матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань приймає Міністр оборони України. Для її отримання військовослужбовець обґрунтовує обставини потреби в коштах у рапорті, який подає за підпорядкованістю, і додає необхідні підтверджувальні документи.

Микола В., учасник АТО:

— Вісім місяців тому під час виконання бойових завдань у зоні проведення АТО я отримав осколкове поранення. Відтоді перебуваю на лікуванні. Але вже чотири місяці мені не виплачують грошове забезпечення. У фінансовій службі механізованої бригади, де я проходжу військову службу, повідомили, що мене виведено за штат. Підтверджувальні документи про моє перебування на лікуванні в частині відсутні. Впродовж останніх двох місяців я надсилав до військової частини копії висновку військово-лікарської комісії про мій стан здоров'я. Порадьте, що мені робити, аби вирішити це питання?

— Військовослужбовцям за весь період звільнення від виконання службових обов'язків у зв'язку з хворобою, безперервного перебування на лікуванні в лікарняних закладах та у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою згідно з висновком військово-лікарської комісії, але не більше чотирьох місяців з дня вибуття з військової частини, виплачується грошове забезпечення за останніми штатними посадами, які вони обіймали. Грошове забезпечення військовослужбовцям після чотирьох місяців безперервного перебування на лікуванні й у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою виплачується, якщо таке перебування продовжене рішенням командира з'єднання, керівника органу військового управління вищого рівня на підставі висновку лікарняного закладу (військово-лікарської комісії).

Вибуття військовослужбовця у зазначену відпустку здійснюється на підставі наказу відповідного керівника (начальника) після його повернення з лікувального закладу до місця проходження служби та надання командиру військової частини відповідного висновку військово-лікарської комісії.

Звернення військовослужбовця взято на контроль в Департаменті фінансів. — (**Ред.**)

Єгор П., військовослужбовець строкової служби:

— Чи зберігається виплата середньомісячного заробітку за останнім місцем роботи при призові на строкову військову службу?

— Так, зберігається відповідно до ст. 119 Кодексу законів про працю України.

Світлана В., дружина військовослужбовця, м. Київ:

— Які надбавки передбачені до заробітної платні працівників ЗС України, котрі залучаються до проведення АТО?

— Працівникам бюджетних установ, які залучаються до забезпечення проведення АТО, заробітна плата підвищується на 50% за дні перебування безпосередньо в районах проведення АТО за наявності підтверджувальних документів: посвідчення про відрядження, витягу із наказу керівника АТО (керівника сектору) про прибуття (вибуття) до (зі) складу сил та засобів, які залучаються та беруть безпосередню участь в АТО.

Андрій С., полковник запасу, м. Одеса:

— Болюче запитання від багатьох військових пенсіонерів. Скажіть, будь ласка, чи планується перерахунок пенсій військових пенсіонерів, адже грошове забезпечення військових зросло, а у військових пенсіонерів «віз і нині там»? Контрактники отримують більше, ніж старші офіцери запасу, які прослужили по 30 років. Несправедливо.

— Хочу звернути увагу, що питання перерахунку пенсій не належить до компетенції Міністерства оборони України. Зазначене питання знаходиться в компетенції Міністерства соціальної політики України та Пенсійного фонду.

На виконання програми діяльності уряду на 2016 рік Міністерством оборони підготовлено відповідний проект постанови, якою передбачається з 2017 року упорядкувати грошове забезпечення військовослужбовців шляхом перегляду розмірів окладів за військове звання та посадових окладів. Зазначеним проектом постанови, зокрема, передбачається і поетапний перерахунок військових пенсій. Зараз цей проект постанови знаходиться на погодженні у зацікавлених міністерствах та відомствах, після чого буде винесений на розгляд уряду.

Юрій П., полковник запасу, м. Одеса:

— Моя загальна вислуга у війську понад 40 років. Майже всі роки служив у ВДВ. У той час, коли проходив службу у складі миротворчої бригади в Іраку, мою військову частину розформували. Останні два роки перед звільненням у запас проходив службу в одній із механізованих частин. Нині отримую пенсію без надбавки за особливі умови служби. Чи можливо здійснити перерахунок пенсії?

— За встановленим порядком для розрахунку розміру пенсії військовослужбовця враховується відповідний оклад за посадою, військовим званням та відсоткова надбавка за вислугу років у розмірах, установлених за останньою штатною посадою, обійманою перед звільненням, а також сума щомісячних додаткових видів грошового забезпечення та премії, обчислені за 24 останні календарні місяці служби підряд перед звільненням.

Утім за вашим бажанням ви маєте право переоформити пенсію на загальних підставах, як для цивільних працівників, обравши для обрахування будь-який період військової служби тривалістю 60 місяців, коли ваше грошове забезпечення було найбільшим.

Микола С., мобілізований військовослужбовець:

— Я військовий пенсіонер, був мобілізований до війська. Чи збільшиться розмір пенсії після демобілізації?

— При демобілізації ви отримаєте у військовій частині грошовий атестат і довідку про грошове забезпечення за останній період служби. Ці документи ви маєте надати до військового комісаріату за місцем проживання. У зв'язку зі збільшенням вислуги років вам здійснять перерахування пенсії в управлінні Пенсійного фонду України за місцем проживання. Згідно із Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб», якщо розмір перерахованої пенсії буде нижчим за розмір нинішньої, ви маєте право отримувати її в попередній сумі.

Нагадую, що під час вашого нинішнього перебування на військовій службі за призовом за мобілізацією нарахування і виплата вам пенсії не припиняється.

Записали Тетяна МОРОЗ,
Ігор ПАРУБСЬКИЙ,
Микола ФЕДОРКІВ

«ГАРЯЧА» ЛІНІЯ

КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН «ГАРЯЧОЇ» ЛІНІЇ ДЕПАРТАМЕНТУ ФІНАНСІВ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ — (044) 271-12-57. ЛІНІЯ ПРАЦЮЄ З 9:00 ДО 18:00.

«СОЦІАЛЬНА КАРТКА» ДЛЯ УЧАСНИКІВ АТО

За ініціативи Всеукраїнського об'єднання учасників АТО «Українці — разом!» за підтримки Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників АТО і вітчизняного бізнесу стартувала програма соціально-правового забезпечення учасників бойових дій, презентована як «Соціальна картка».

— Ця картка дозволить учасникам бойових дій отримувати безоплатні правові та юридичні консультації, медичні послуги, психологічну допомогу, знижки на покупки у торговельних мережах України, а також гарантуватиме їм участь в освітніх та оздоровчих програмах, — пояснив голова правління Всеукраїнського об'єднання учасників АТО «Українці — разом!» Руслан Руденко.

Він проінформував, що **вже працює цілодобова безплатна «гаряча лінія» (кол-центр) для учасників АТО за номером 0 800 50 75 75** з надання медичних і психологічних консультацій, а також правової підтримки, повідомляє «Урядовий кур'єр».

У перспективі можливості власників картки збільшаться завдяки новим партнерам. Так, тривають перемовини щодо знижки на пальне.

На сьогодні це третій такий проект. Нагадаю: вже діє майже аналогічна соціальна програма для родин загиблих, започаткована депутатом Ольгою Богомолець, а також «Картка киянина». Проте визріла ідея зробити проект, який можна було б застосувати не лише для окремого міста або району, а поширити його на всю Україну.

Голова Державної служби України у справах війни та учасників АТО Артур Дерев'янко також зазначив, що в картку можна інтегрувати майже всі програми, якими займається очолювана ним

служба: надання путівок на лікування та оздоровлення бійців, консультації психологів, забезпечення житлом та земельними ділянками тощо. І тоді держава чітко бачитиме, чи отримала людина належну їй допомогу та пільги, адже буде відома конкретна кількість людей — які точно отримали ці пільги. Так роблять у всіх розвинених європейських державах, якою й прагне стати Україна.

Нині вже виготовлено 25 тисяч карток, які поступово видаватимуть учасникам АТО. Руслан Руденко розповів, що картки ці іменні й мають кілька ступенів захисту, майже такі самі, як на банкнотах. Аби отримати соціальну картку учасника АТО, військовий обов'язково мусить мати посвідчення учасника бойових дій. Далі в інтернеті знайти **сайт Всеукраїнського об'єднання учасників АТО «Українці — разом!» — ukrazom.org**, заповнити електронну анкету і через функцію зворотного зв'язку чекати на відповідь. Згодом людину запросять до відділення організації за місцем проживання для вручення картки. Якщо в когось немає доступу до Інтернету, звернутися можна й на вже згадану «гарячу» лінію.

Організатори проекту попереджають, що пильно перевірятимуть документи, долучаючи командування військових. І якщо п'ять осіб підтвердять, що людина справді захищала Батьківщину і заслуговує на пільги, то вона обов'язково отримає цю картку.

ВСП: УХИЛЬНИКІВ ВІД СЛУЖБИ ТА КРАДІЇВ ПОМЕНШАЛО,

а кількість злочинів, пов'язаних із використанням службового становища та службовою недбалістю у війську, зросла

Військова служба правопорядку була створена у квітні 2002 року. Її створення було зумовлено низкою причин. Так, тільки у 2000 — 2001 роках більше десяти тисяч військовослужбовців Збройних Сил України щодень залучалися до виконання завдань патрульно-постової служби, охорони заарештованих на гауптвахтах, виконання обов'язків інспекторів ВІБДР та для участі в гарнізонних заходах. Особовий склад постійно відволікався від виконання завдань за прямим призначенням та бойової підготовки. Крім того, приблизно 4 тисячі офіцерів призначалися для виконання обов'язків дізнавачів. При цьому, як показав досвід, вони не завжди виконували свої обов'язки професійно. З огляду на ці фактори та вимоги часу в складі Збройних Сил України була створена Військова служба правопорядку, серед основних завдань якої є забезпечення порядку у військових колективах та запобігання скоєнню військовослужбовцями правопорушень.

З початком проведення АТО завдань та роботи у військовослужбовців ВСП побільшало. Про це та інше нашому кореспондентові розповів тво начальника Військової служби правопорядку в ЗС України — начальника Головного управління ВСП ЗС України генерал-майор Ігор Криштун.

— Яка сьогодні структура та чисельність ВСП?

— Згідно з визначеними завданнями до структури ВСП входять підрозділи запобігання, виявлення злочинів та інших правопорушень, охорони та патрульно-постової служби, військової інспекції безпеки дорожнього руху, спеціального призначення, проведення службових розслідувань та режимна служба.

Сьогодні Військова служба правопорядку нараховує майже 4 тисячі осіб.

— Які підсумки роботи ВСП у першому кварталі цього року?

— Статистика свідчить, що у Збройних Силах України продовжується тенденція щодо покращення стану правопорядку. Протягом першого кварталу 2016 року порівняно з аналогічним періодом минулого року кількість правопорушень зменшилась в 1,7 раза. Зокрема, кількість злочинів, пов'язаних з ухиленням від військової служби, — у 2,3 раза, злочинів, пов'язаних з викраденням військового майна, — у 1,9 раза, злочинів, пов'язаних з незаконним та необережним поводженням зі зброєю, — у 1,7 раза, злочинів, пов'язаних з нестатутними взаємовідносинами, — у 1,3 раза. Кількість випадків втрат та крадіжок зброї та боєприпасів скоротилася вдвічі.

Водночас кількість злочинів, пов'язаних з використанням службового становища та службовою недбалістю, зросла у 1,7 раза, незаконним обігом наркотичних речовин — у 5,2 раза.

Та найбільшою проблемою залишається вживання військовослужбовцями спиртних напоїв, особливо в зоні АТО. Так, у стані алкогольного сп'яніння 2016 року військовослужбовцями скоєно 23% всіх правопорушень, без урахування злочинів, пов'язаних із самовільним залишенням військової частини.

Як приклад, 22 січня цього року в районі АТО внаслідок вибуху гранати в кишені загинув призваний за мобілізацією солдат Л., який перед тим придбав у місцевих мешканців спирт та організував його розпиття на взводному опорному пункті.

Також на початку року внаслідок важкої алкогольної інтоксикації загинув мобілізований військовослужбовець прапорщик Р., який з жовтня минулого року замість проходження бойового злагодження на полігоні в Миколаївській області з відома командування військової частини перебував за місцем проживання в Харківській області.

ТВО начальника Військової служби правопорядку у ЗС України — начальника Головного управління ВСП ЗС України генерал-майор Ігор Криштун

1 березня призваний за мобілізацією солдат В. після вживання з групою військовослужбовців спиртних напоїв чергою з автомата вбив співслужбовця та за допомогою інших учасників пиятики намагався приховати злочин, інсценувавши напад ДРГ НЗФ на місце несення бойового чергування.

— Розкажіть про роботу вашої служби в зоні АТО, які завдання та особливості їхнього виконання?

— З початком проведення АТО основні зусилля діяльності ВСП, зокрема, були зосереджені на протидії диверсіям і терористичним актам на окремих важливих військових об'єктах. Для посилення охорони й оборони цих частин були відряджені підрозділи спеціального призначення ВСП.

На цей час у зоні проведення антитерористичної операції ВСП забезпечує підтримання правопорядку серед військовослужбовців, конвоювання та охорону затриманих за вчинення правопорушень військовослужбовців до передачі їх органам досудового розслідування, безпеку дорожнього руху та супровід військових колон, регулювання дорожнього руху тощо.

Для надання практичної допомоги командирам у підтриманні правопорядку та військової дисципліни серед військовослужбовців у зоні АТО в кожній частині працюють офіцери ВСП. На командних пунктах ОТУ створено мобільні групи ВСП.

Також у районі проведення АТО створено підрозділи спеціального призначення ВСП (військові комендатури). На сьогодні в зоні АТО виконують завдання 17 військових комендатур та 2 зональні відділи в Донецькій та Луганській областях.

— Чи є відмінність за законодавством у відповідальності за порушення, скоєні військовослужбовцями у зоні АТО та у ППД?

— У Кримінальному кодексі України сьогодні передбачені умови, які впливають на покарання за скоєння злочинів під час особливого періоду, воєнного стану або бойової обстановки. Тобто за злочинні діяння, скоєні за цих умов, відповідальність посилюється.

Також зараз командирам військових частин надане право складати протоколи про військові адміністративні правопорушення та за рішенням суду притягувати військовослужбовців до адміністративної відповідальності у вигляді стягнення штрафу або арешту з утриманням на гауптвахті. При цьому відбувати покарання в дисциплінарному батальйоні можуть усі категорії військовослужбовців, окрім жінок.

— Чи запозичаєте іноземний досвід діяльності схожих за функціями підрозділів?

— Практично більшість країн світу на цей час мають окремі підрозділи або роди військ, на які покладене завдання з підтримання правопорядку та військової дисципліни. В різних країнах світу військових правоохоронців називають по-різному, але загальна мета діяльності цих підрозділів така ж, як і у Служби правопорядку.

На сьогодні налагоджена співпраця з обміну досвідом з військовими поліціями Канади, Польщі та інших держав. Зокрема, курси для військовослужбовців ВСП проводять інструктори з військової поліції Канади.

Активізується співпраця і з Литвою, Данією, Ірландією. Спочатку — як обмін досвідом. У подальшому плануються і спільні навчання, створення спільних баз даних тощо.

КОМАНДИРАМ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН НАДАНЕ ПРАВО ПРИТЯГУВАТИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ВИГЛЯДІ СТЯГНЕННЯ ШТРАФУ АБО АРЕШТУ З УТРИМАННЯМ НА ГАУПТВАХТІ

— Військова поліція, створення якої в нашому війську планується до 2018 року, прийде на зміну ВСП?

— Зараз виявленням військових злочинів фактично займається Військова служба правопорядку, яка досить обмежено може впливати на їхнє оперативне розслідування. Адже вона не наділена повноваженнями щодо проведення досудового слідства та оперативно-розшукової діяльності.

Тож, дійсно, до 2018 року на зміну ВСП повинна прийти Військова поліція, яка буде займатися тільки військовими правопорушеннями. Це посилить відповідальність військовослужбовців і оперативність прийняття рішень. Зокрема, канадське посольство висловило готовність допомогти у створенні Військової поліції України.

Зараз розроблений План реалізації заходів поетапного реформування ВСП у Військову поліцію на період 2016 — 2020 років. До цього часу Військова поліція повинна досягти стандартів НАТО та спільно з підрозділами військових поліцій країн НАТО брати участь в операціях з підтримки миру та безпеки.

— Чи є у підрозділах ВСП військовослужбовці, відзначені бойовими нагородами?

— За успішне виконання бойових завдань 20 військовослужбовців ВСП отримали державні нагороди, ще більше тисячі — відомчі.

Наприклад, капітан Андрій Вовкунович за бойові заслуги нагороджений орденом «За мужність» III ступеня. Він наприкінці серпня 2014 року був призначений командиром групи з 21 бійця для утримання Савур-Могили і коректування вогню артилерії. Після виконання поставлених завдань та у зв'язку зі зміною бойової обстановки в повному складі вивів свою групу із оточення противника.

З жовтня 2014 по січень 2015 року брав активну участь у боях в районі Дебальцевого. Як командир розвідувально-штурмового загону провів 17 бойових виходів у тил противника.

— Дякую за розмову.

Інтерв'ю провів Роман ВУС

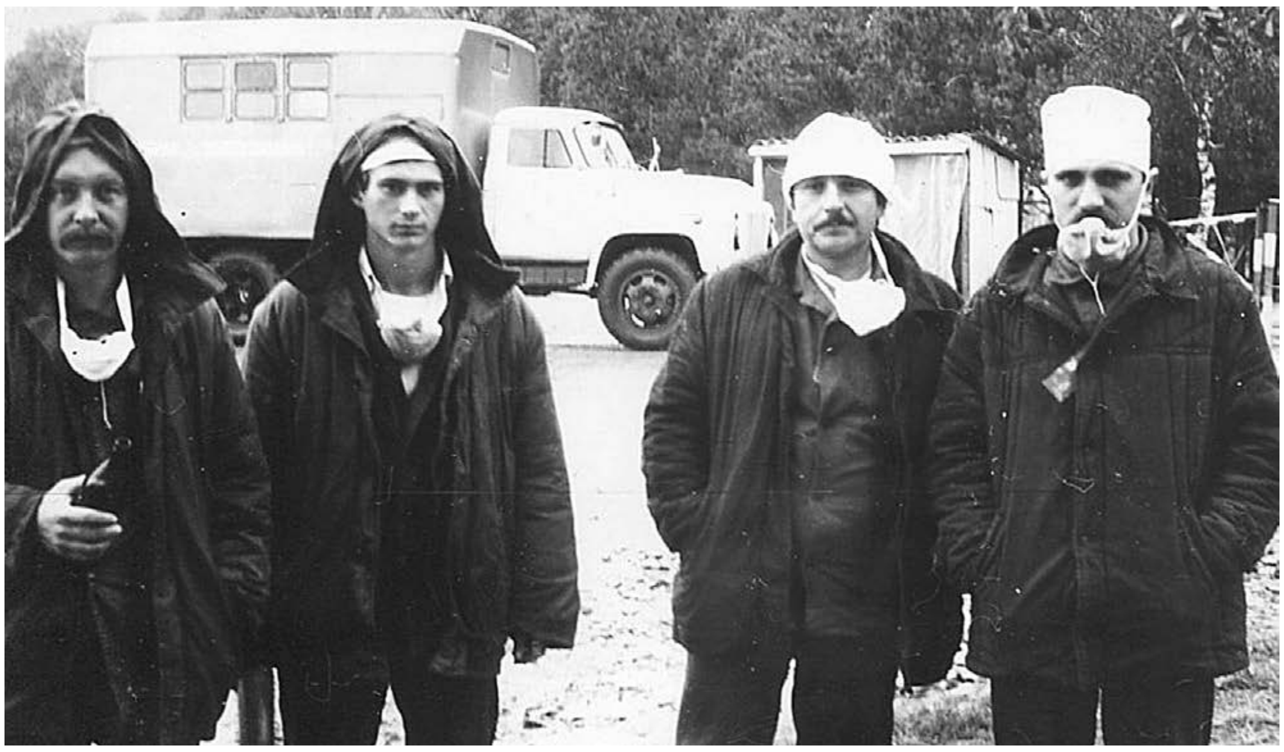
ВІЙСЬКОВА ПОЛІЦІЯ: ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД

Італійські карабінери — це військові, організовані за територіальною ознакою як для національних, так і для міжнародних місій. Окрім цього, як орган правового порядку вони входять у склад Європоліції. В Італії карабінери виконують функції як військової, так і цивільної поліції і підпорядковані Міністерству оборони.

Національна жандармерія Франції є військовою поліцією Збройних сил Франції, що водночас відповідає за громадську безпеку, тобто є й цивільною поліцією для населення (GIGN). У лавах НЖФ нараховуються більше 110 тисяч осіб. Жандармерія тісно співпрацює з правоохоронними органами та національною поліцією інших країн.

Як і карабінери в Італії, Національна жандармерія у Франції у своїй діяльності відноситься до компетенції Міністерства оборони.

Військова поліція ФРН — самостійний рід військ Сухопутних військ Бундесверу, яка виконує завдання в інтересах ВПС, ВМС, а також військ союзників по НАТО, які перебувають на території Німеччини. Службовці військової поліції в Німеччині називаються фельд'єгерями. Військова поліція ФРН налічує близько 4500 осіб.

Юрій Рум'янцев (праворуч) серед моряків водолазної станції, Чорнобиль (1986 рік)

ЩО РОБИЛИ У ЧОРНОБИЛІ ВОДОЛАЗИ-РОЗВІДНИКИ

Невдовзі після аварії на ЧАЕС Київський експедиційний загін підводно-технічних робіт отримав урядове завдання: перед пуском першого та другого енергоблоків ЧАЕС провести обстеження всіх гідроспоруд. Згодом від опромінення помер майже кожен другий водолаз

Коли полковнику медичної служби Юрію Рум'янцеву як учаснику ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС вручали почесну відзнаку «За гуманізм та милосердя», в залі зашепотіли. Учасники урочистостей ніби питали один одного про те, що робив під час ліквідації аварії на ЧАЕС моряк, адже Юрій Володимирович був у флотському однострої. Побачивши вияв такого здивування, посміхнувся. Бо пам'ятає, як 30 років тому сприйняли появу на території Чорнобильської атомної станції військових у водолазних скафандрах. Їх тут дуже чекали і до приїзду ретельно готувалися.

Пригадуючи той час, Юрій Володимирович, розповідає: «Київський експедиційний загін підводно-технічних робіт отримав урядове завдання: перед пуском першого та другого енергоблоків ЧАЕС провести обстеження всіх гідроспоруд». Юрій Володимирович взяв до рук фотографію станції і показує на ній об'єкти, що становили систему замкнутого водозабезпечення реакторів — ставок-охолоджувач, шлюзи, приймальні камери, труби водогонів. Якщо десь у ній виникла закупорка, то без охолодження реактор може вибухнути: «Це добре розуміли ті високопосадовці, які очолювали роботи з ліквідації аварії на атомній станції. Тому до складу загону, яким командував капітан 1-го рангу А. Бабенко, включили професіоналів-водолазів».

СПЕЦІАЛЬНІ ГЕРМЕТИЧНІ ДАТЧИКИ РАДІОМЕТРИЧНОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДВОДНИХ «ОБЛАДУНКАХ» ВОДОЛАЗІВ ЧОМУСЬ «МОВЧАЛИ»

Юрій Володимирович з теплотою розповідає про тих, з ким довелося виконувати урядове завдання. Так, старшина водолазної станції Сергій Марц служив на Балтійському флоті. Як водолазу-глибоководнику, йому неодноразово доводилося спускатися в бурхливе море, рятувати екіпажі підводних човнів. Коли він дізнався про аварію на ЧАЕС, одним з перших звернувся до командування з проханням направити його в Чорнобиль. У заяві написав: «Хочу бути там, де я зможу принести більше користі».

До складу цього загону включили і Юрія Рум'янцева на посаду військового лікаря. На той час він був викладачем Київського вищого військово-морського політичного училища, читав лекції з проблем забезпечення життєдіяльності фахівців водолазної справи. Свого часу закінчив медичне училище, служив фельдшером строкову морську службу. А вже з неї вступив до Ленінградської військово-медичної академії, пройшов практику на підводному човні, набув спеціалізацію військового лікаря на кораблі ВМС.

Отже, його відбір до загону з обстеження гідроспоруд атомної станції був закономірним. А от його попередник ганебно втік з Чорнобиля, дізнавшись про велике забруднення гідросистеми станції радіоактивними продуктами. Свій вчинок пояснював тим, що єдиними правилами проведення водолазних робіт заборонялося спускатися під воду в разі виникнення загрози для життя.

Але ж хтось має взяти на себе відповідальність і перевірити стан системи гідроспоруд станції. Саме з цього виходили всі члени водолазної станції. Як зазначив полковник медичної служби Юрій Рум'янцев, він спільно з працівниками союзного Міністерства охорони здоров'я, іншими фахівцями розробив інструкцію щодо безпеки праці водолазів за умов можливого підвищення рівня радіоактивності у воді для охолодження реакторів. Але інструкція і реалії виконання завдання — це різні речі. Приміром, земснаряд, що стояв на річці поруч із атомною станцією, через великий рівень радіації вийшов з ладу. Звісно, нею була забруднена й система гідроспоруд. Про це знали всі військові водолази. Одягнувши гідрокомбінезони і скафандри, вони лопатами розчищали від сміття труби, решітки приймальних камер. На підводних «обладунках» моряків були розміщені спеціальні герметичні датчики радіометричного контролю стану водного середовища. Вони мали сповістити дозиметриста, який на березі спостерігав за кожним кроком водолаза, про наближення до зони високої радіації. Але датчики чомусь весь час мовчали. Пригадуючи подробиці того обстеження, Юрій Володимирович розповідав: «Ми працювали по 12 годин на добу. Знесилені й стомлені, підводні розвідники миттєво засинали в кубрику теплохода «Узбекистан», який надали морякам водолазної станції. Перед завершенням кожної вахти ми дивилися на показання цих датчиків. Вони фіксували мінімальні рівні отриманої радіації. Якось ми розташували їх біля труби станції, де, за нашими даними, забрудненість сягала понад тисячу рентген. Але наші пристрої показали там лише десяті долі рентгена. А насправді забруднення тієї води було дуже високим. Про це добре знав кожен із нас. Але ми свідомо йшли на такий ризик для життя. Як і ті військовослужбовці, що встановлювали роботів для скидання з даху зруйнованого реактора його уламків. Навіть ці сталеві механізми швидко виходили з ладу через пекельну радіацію. А люди були сильніші за неї. Такими ж були й моряки нашого загону. Як ми раділи, коли завершили цю важку і вкрай небезпечну роботу і почули радісну звістку: проведено пробний запуск першого енергоблоку атомної станції. На жаль, згодом від опромінення помер майже кожен другий водолаз…»

Нині полковник медичної служби Юрій Рум'янцев обіймає посаду начальника Військово-медичного інституту, заступника начальника Української військово-медичної академії з навчальної роботи. Він — заслужений працівник освіти України, доктор медичних наук, професор. Участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС відзначена багатьма нагородами, зокрема медаллю «За відвагу». Особливо Юрій Володимирович пишається відзнакою народної пошани «Герой Чорнобиля». Є у нього й зовсім рідкісний знак, якого удостоєні лише 20 учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. І кожна нагорода — вшанування маловідомого подвигу військових водолазів, які виконували урядове завдання.

Володимир ЧІКАЛІН

ЦІКАВІ ФАКТИ

Уже в перші дні після Чорнобильської катастрофи в городині, яйцях курей були виявлені такі радіонукліди, як йод-131, рутеній-103, цирконій-ніобій-95. Значна територія, особливо навколо станції, була забруднена дуже небезпечним цезієм-137.

Одразу після катастрофи за рішенням урядової комісії з питань ліквідації її наслідків були виділені 3 зони. Зокрема, зона відчуження, площа якої сягає близько тисячі квадратних кілометрів, де розташовані 16 населених пунктів, мешканців яких було відразу евакуйовано. Зона відселення охопила понад 3 тисячі «квадратів» з 23-ма селами, де проживали понад 33 тисячі людей. До зони жорсткого контролю увійшли майже 90 сіл та селищ із населенням 46 тисяч осіб.

Першими евакуйованими були жителі Прип'яті — міста-супутника станції. Їхню евакуацію було проведено в неймовірно короткий термін — близько 3-х годин, для чого були задіяні 1200 автобусів із київських автопарків, а також сотні вантажівок. Загалом до кінця 1986 року зі 188-ми населених пунктів, що зазнали найбільшого радіаційного ураження, тодішня влада відселила близько 120 тисяч громадян.

На дні 4-го реактора залишалося чимало ядерного палива, й ніхто не міг спрогнозувати, як воно себе поведе в майбутньому. Вилучити ж його не було жодної можливості. Тоді було вирішено розпочати роботи із заморожування ґрунту під реактором шляхом підведення туди низькотемпературного рідкого азоту і створення так званої підреакторної подушки. Водночас розпочалося і спорудження саркофага — укриття над зруйнованим енергоблоком, яке б мінімізувало потрапляння в атмосферу радіації.

Світ не знав таких темпів спорудження: за свідченням одного з будівельників, щодоби готували і використовували до 5 тисяч квадратних метрів бетону. Стіни саркофага в окремих місцях сягали товщини у 18–20 метрів.

АВАРІЯ НА ЧАЕС —
НАЙБІЛЬША У СВІТІ ТЕХНОГЕННА КАТАСТРОФА

26 квітня виповнюється 30 років з дня Чорнобильської трагедії. Напередодні цієї сумної дати кореспондент «Народної армії» зустрівся з полковником у відставці Володимиром Войтовим — безпосереднім учасником ліквідації її наслідків, а нині — головою Всеукраїнської громадської організації «Союз Чорнобиль України», який поділився спогадами про ті драматичні дні.

Володимир Войтов

— Вибух на 4-му реакторі ЧАЕС, що стався в ніч з 25 на 26 квітня 1986 року, призвів до радіаційного забруднення 77-ми районів 12-ти областей України, на теренах яких знаходилися 2 293 населених пункти, — розповідає Володимир Васильович. — На той час у них проживали понад 3 мільйони людей. І це при тому, що в довкілля потрапило лише від 3 до 7 відсотків радіонуклідів, які знаходилися в реакторі! Фахівці підрахували, що сумарна радіація викинутих у повітря ізотопів становила 50 мільйонів кюрі. А це у 30–40 разів більше, ніж при вибуху ядерної бомби над Хіросимою у 1945-му!..

Одразу після вибуху на станцію прибули працівники 6-ї спеціалізованої воєнізованої пожежної частини Прип'яті, які першими вступили у смертельний двобій із атомом. Саме ці хлопці не дали полум'ю, яке охопило енергоблок, перекинутися на інші об'єкти, насамперед сусідній 3-й. Протягом кількох годин вони працювали в надзвичайно складних умовах. Адже рівень радіації в окремих місцях перевищував тисячу рентгенів, усі приміщення були заповнені густим отруйним димом, який виїдав очі.

— Що саме спровокувало вибух на 4-му реакторі?

— Є кілька версій. Основна — халатність працівників станції, які тієї фатальної ночі проводили експеримент, відключивши контрольні прилади й різко знизивши потужність реактора. Намагання її нормалізувати не дали бажаного результату, й ситуація вийшла з-під контролю. Окрім цього, реактор мав низку конструктивних недоліків, які, на думку міжнародних експертів з ядерної енергетики, теж могли стати причиною аварії.

— Де надавали першу медичну допомогу потерпілим?

— У Прип'ятській медико-санітарній частині. На жаль, вогнеборці, які гасили пожежу, а також співробітники станції, котрі працювали в ту ніч і теж опинилися в епіцентрі лиха, були приречені. У Прип'яті вони перебували менше доби, а потім їх доправили до Києва. А звідти — літаком до Москви. Там хлопці, за спогадами їхніх дружин та батьків, відчайдушно боролися за життя, але сили виявилися нерівними: вони померли протягом кількох місяців від гострої променевої хвороби.

— До речі, тіла героїв, які ціною власних життів рятували Україну, весь світ, досі знаходяться у чужій землі…

— Так, на Митинському кладовищі поховано лейтенантів Володимира Правика, Віктора Кібенка, старшину Миколу Титенка, старших сержантів Василя Ігнатенка і Володимира Тишуру, сержанта Миколу Ващука та ще 22 цивільні фахівці, які тієї рокової ночі працювали на 4-му енергоблоці. Їхні останки не перевезені на рідну землю з однієї причини: через надмірну радіаційну забрудненість, яка і сьогодні є небезпечною. Не виключаю, що з часом всі вони знайдуть останній прихисток в Україні.

— Ви особисто брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, були свідком того, як розгорталася війна з невидимим і вкрай небезпечним ворогом. Пригадайте ті дні.

— Я проходив службу в окремій розвідувальній авіаційній ескадрильї, яка дислокувалася на Буковині, був пілотом Ан-30. Наприкінці квітня ми виконували завдання командування у Криму. Там наш екіпаж отримав наказ перебазуватися на аеродром неподалік Борисполя. Звідти ми мали здійснювати вильоти на Чорнобильську станцію, фіксуючи на фотоплівки результати вибуху реактора.

Одна з основних версій аварії — халатність працівників станції, які тієї фатальної ночі проводили експеримент

Зона відчуження. 1986 рік

Кожного дня наш екіпаж здійснював по 3 вильоти з 15–20 заходів на реактор, щоб зробити якомога точніші фотознімки. За ними експерти й визначали перебіг процесів у енергоблоці. Робилося це на висоті 150 метрів за мінімальної швидкості. Наш дозиметр зашкалював. А всі радіоприлади, зокрема висотомір, радіостанція, коли ми вперше з'явилися над реактором, вийшли з ладу. Коли встановили нові, то на зв'язок з командуванням виходили тільки після того, як залишали небезпечну зону.

ВОГНЕБОРЦІ, ЯКІ ГАСИЛИ ПОЖЕЖУ, А ТАКОЖ СПІВРОБІТНИКИ СТАНЦІЇ, КОТРІ ПРАЦЮВАЛИ В ТУ НІЧ І ТЕЖ ОПИНИЛИСЯ В ЕПІЦЕНТРІ ЛИХА, БУЛИ ПРИРЕЧЕНІ

Після двох тижнів виконання цих завдань наш екіпаж, пройшовши санітарний контроль, відбув до місця постійної дислокації. А за рік мене комісували з війська за станом здоров'я.

— Ви очолюєте Всеукраїнську громадську організацію «Союз Чорнобиль України» та знаєте про проблеми «чорнобильців» зсередини. Які з них найболючіші?

— Сьогодні в Україні проживають майже 2 мільйони постраждалих, з яких близько 213 тисяч є учасниками ліквідації наслідків цієї катастрофи.

Серед тих, хто зазнав чи зазнає згубного впливу радіації, понад 430 тисяч дітей. На них усіх поширюється юрисдикція Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Але проблема в тому, що за весь час існування цього закону він ніколи не виконувався повною мірою. Причина банальна — нестача коштів.

Чи не найболючіша проблема — пенсійна. Річ у тім, що восени 2011 року уряд визначив новий порядок обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Не переповідатиму зміст цього документа, але він допоміг лише тим громадянам, які тоді ліквідовуючи наслідки аварії на ЧАЕС, отримували пристойну зарплатню.

Левову частку робіт на ЧАЕС, як я вже казав, виконали протягом квітня-грудня 1986 року, коли був найвищий рівень радіації, працювали військовослужбовці. Скільки тоді отримував солдат чи сержант? Тож сьогодні склалася парадоксальна ситуація, коли чиновники, які бували у відрядженні на ЧАЕС, мають солідні пенсії, а звичайні військові-трудяги, які часто працювали без елементарних засобів захисту, отримують в рази менше. А так не повинно бути: інваліди-«чорнобильці» мають отримувати однакові пенсії. Адже ліки коштують однаково для всіх.

— Що робить «Союз Чорнобиль України» для вирішення соціальних проблем «чорнобильців»?

— Спільно з іншими громадськими організаціями «чорнобильців» ми розробили проект нового закону про пенсійне забезпечення, де виклали своє бачення відновлення соціальної справедливості в цьому питанні. Цей законопроект уже погоджений з усіма міністерствами й відомствами і знаходиться у Кабінеті Міністрів України. Сподіваємось, що урядовці прислухаються до думки багатотисячної армії «чорнобильців».

Бесіду вів Сергій ЗЯТЬЄВ

За один виліт вертоліт Мі-26 скидав у аварійний реактор 12–15 тонн піску

У ЗРУЙНОВАНИЙ ЕНЕРГОБЛОК ВЕРТОЛІТНИКИ СКИНУЛИ БЛИЗЬКО 5000 ТОНН РІЗНИХ МАТЕРІАЛІВ

Під час зависання вертольотів над пошкодженим реактором радіація зашкалювала, навіть деякі прилади виходили з ладу

До робіт, спрямованих на мінімізацію наслідків Чорнобильської катастрофи, були залучені десятки тисяч солдатів та офіцерів Радянської армії, зокрема і вертолітники.

Вони доставляли на станцію будівельні матеріали, техніку, гасили мішками з піском та свинцем зруйнований ядерний реактор. Старший лейтенант Ігор Письменський тоді проходив службу на посаді штурмана загону 51-го окремого вертолітного полку, що дислокувався на Кіровоградщині.

Його і десятки інших офіцерів та прапорщиків підняли по тривозі в ніч з 26 на 27 квітня і повідомили, що їм належить перебазуватися на аеродром неподалік Чернігова. А вже там вертолітники дізналися, що на Чорнобильській АЕС сталася аварія, й вони виконуватимуть відповідальне завдання.

Урядова комісія з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, проаналізувавши отриману інформацію, вже 26 квітня вирішила: одним із першочергових завдань є припинення неконтрольованих викидів радіації з 4-го енергоблоку. Зважаючи на її рівень, зробити це можна було лише з повітря. Тому й залучили вертолітників.

— На спеціальному майданчику неподалік станції солдати, призвані із запасу, завантажували в парашути десятки мішків, наповнених піском, свинцем, доломітом тощо, — розповідає Ігор Юрійович. — Їх підвішували до Мі-6, і ми, зависаючи над зруйнованим реактором, скидали в нього цей вантаж.

Про те, наскільки ці польоти були складними, Ігор Юрійович промовчав. Але з розповідей його колег знаю, що вертолітники ризикували життям, адже вели свої машини на мінімальній швидкості й на висоті 150–200 метрів!.. Для того, щоб скинути вантаж, гвинтокрил зависав над отвором, що виник унаслідок вибуху. Штурман старший лейтенант Ігор Письменський швидко здійснював необхідні розрахунки, й кількатонний вантаж летів у «пащу» реактора. У перші дні ліквідації аварії, попри надвисокий рівень радіації, вертольоти не мали ніякого захисту: свинцем їхній фюзеляж почали обшивати пізніше…

У ПЕРШІ ДНІ ЛІКВІДАЦІЇ АВАРІЇ, ПОПРИ НАДВИСОКИЙ РІВЕНЬ РАДІАЦІЇ, ВЕРТОЛЬОТИ НЕ МАЛИ НІЯКОГО ЗАХИСТУ: СВИНЦЕМ ЇХНІЙ ФЮЗЕЛЯЖ ПОЧАЛИ ОБШИВАТИ ПІЗНІШЕ…

— Ми, відверто кажучи, не дуже переймалися власною безпекою, — говорить офіцер, — з повітря бачили, скільки людей, зокрема і дітей, опинилися в районі надмірного радіаційного забруднення. Знаючи про рівень загрози для довкілля, ми розуміли необхідність якнайшвидше створити заслін для викиду радіонуклідів. І капітан Леонід Войтко, старші лейтенанти Сергій Рибальченко і Юрій Горячий, прапорщики Олексій Жолудь і Сергій Бовдур, тобто весь наш екіпаж, вважаю, впоралися з цим завданням. Принаймні командування оголосило нам подяку.

На запитання, скільки ж скинули мішків, мій співрозмовник знизує плечима, мовляв, хто їх тоді рахував? Але каже, що лік йшов на тисячі, бо «над енергоблоком зависали десятки разів, щоразу скидаючи в нього тонни матеріалів». А в доповідній радянського уряду, наданій міжнародній організації з атомної енергетики МАГАТЕ, було зазначено, що з 27 квітня до 10 травня в руїни 4-го енергоблоку було скинуто близько 5000 тонн різних матеріалів, зокрема 2400 тонн свинцю, 40 тонн карбіду бора, 800 тонн доломіту, 1800 тонн піску та глини.

У ті весняні дні для вертолітників, задіяних у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, допустимий рівень радіації становив 25 рентгенів. Коли людина набирала цю дозу, вона залишала район станції. Тих, хто мав вищий рівень, комісували з армії.

— Коли ми працювали на станції, рівень радіації був надзвичайно високий, — каже Ігор Юрійович. — Особливо над самим реактором: навіть деяке обладнання виходило з ладу. Звісно, що всі, хто його «бомбардував», отримали опромінення, яке перевищувало допустимий рівень у кілька разів. Але намагалися це приховати: кому хотілося бути «списаним», не маючи житла, права на пенсійне забезпечення?..

Після виконання завдання старший лейтенант Ігор Письменський та інші члени екіпажу Мі-6 відбули до військового госпіталю. А звідти після курсу оздоровлення повернулися до полку. Їх замінили інші. Полковник у відставці Андрій Мізько — один з них. На той час він проходив службу на теренах Ленінградського військового округу. Був штурманом Мі-6. Його екіпаж виконував завдання на ЧАЕС у період з 5 по 12 травня.

На долю Ігоря Письменського й Андрія Мізька випало чимало випробувань. Колишні «афганці» та «чорнобильці» неодноразово заглядали в очі смерті. Попри проблеми зі здоров'ям через вплив радіації, вони не ремствують на долю і не шкодують, що в їхньому житті так все склалося. Займаються громадською роботою: Ігор Юрійович очолює організацію воїнів-ліквідаторів аварії на ЧАЕС, інвалідів війни, а Андрій Олександрович є членом її правління. Разом допомагають «чорнобильцям» у вирішенні їхніх проблем, насамперед соціальних.

Сергій ЗЯТЬЄВ

ЗРУЙНОВАНИЙ РЕАКТОР МАТИМЕ НОВЕ УКРИТТЯ ДО КІНЦЯ 2017 РОКУ

На початку 2000-х років було прийнято рішення про спорудження нового укриття 4-го реактора Чорнобильської АЕС. По допомогу в реалізації цього проекту Україна звернулась до інших країн світу і міжнародних організацій. У березні 2004 року Європейський банк реконструкції і розвитку оголосив тендер на проектування, будівництво і введення в експлуатацію нового саркофага. Переможцем стала компанія NOVARKA, до складу якої входять підприємства Vinci Construction Grands Projets і BOUYGUES.

Окрім саркофага, будуються сховища для відпрацьованого ядерного палива, також і з інших АЕС України. Найбільш активними помічниками в реалізації зазначеного проекту є США, Канада, Німеччина, Франція тощо, загалом близько 40 країн світу.

Розміри об'єкта, який споруджують понад 3 тисячі робітників вахтовим методом, вражають: висота — по завершенні будівництва — становитиме 110 метрів, довжина і ширина відповідно 165 і 260 метрів.

Схоже, що роботи зі зведення нового укриття незабаром завершаться. Адже вже з'єднали дві частини нового саркофага, яким буде накритий зруйнований енергоблок. Ця операція була надскладною, оскільки конструкції, які належало скріпити, важать близько 30 тисяч тонн! При цьому їх потрібно було ще й вирівняти, не допустивши і міліметра відхилення. Все це вже зроблено.

— Будівництво нового безпечного конфайнмента наближається до завершення, — заявив директор з ядерної безпеки ЄБРР Вінс Новак. — Прогрес помітний і в установці сталевої рами з допоміжними системами та обладнанням, необхідним для експлуатації об'єкта і розбирання старого укриття. Ми впевнені, що всі роботи будуть завершені до кінця 2017 року.

Так виглядає Саркофаг-2 сьогодні

Сергій ЗЯТЬЄВ

Полковник у відставці Анатолій Левкович

У перші дні після аварії інженерна техніка працювала фактично без зупинки

НА ЗГАДКУ ПРО ЧОРНОБИЛЬ — ПРИПИС НА ВІДРЯДЖЕННЯ, ПЕРЕПУСТКА «ВСЮДИ» ТА СВІЙ ДОЗИМЕТР

Полковник у відставці Анатолій Левкович був серед перших, хто організовував інженерні роботи в зоні аварії на ЧАЕС

Сигнал тривоги, за яким 4 травня 1986 року штаб армії підняв особовий склад 1591-го окремого дорожньо-мостового батальйону армійського підпорядкування, нікого не здивував. Звичайною була навіть команда розгорнути на базі батальйону 136-й інженерний полк у Новоград-Волинському гарнізоні.

На той час підполковник Анатолій Левкович був начальником інженерної служби 30-ї танкової дивізії, яка теж дислокувалася в цьому місті.

— Мене викликали в штаб армії і наказали допомагати в розгортанні полку та вирішувати всі проблемні питання, — пригадує Анатолій Іванович.

Розгортання відбувалося стрімко, адже «навчальні тривоги» тут проводили регулярно. Деяких приписників командування навіть знало в обличчя та за прізвищами. Поступово з батальйонного штату в 460 осіб до кінця дня розгорнули полк до 1280 «штиків», яких зарахували до двох інженерно-шляхових і двох мостобудівних батальйонів. Паралельно з прийомом приписників у навчальному центрі обладнали наметове містечко. Знімалась зі зберігання та розконсервовувалась інженерна техніка. До інженерного полку надходила техніка з народного господарства, роботи не припинялись навіть вночі.

— Вранці надійшла команда: всю гусеничну техніку завантажити на залізничні платформи, — розповідає Левкович. — Колісна ж мала здійснити марш. Ані командир батальйону майор Іванько Олександр Іванович, ані я, куратор цього «навчання», не знали кінцевого пункту призначення.

Надвечір наступного дня зі штабу армії повідомили, що передислокація особового складу та техніки буде здійснюватись до станції Вільча, що за 50 кілометрів від Чорнобиля. Здивувала вимога керівництва відправити до пункту призначення навіть інженерні автомобілі, які потребували ремонту. «Відновленням техніки займатимемося в польовому таборі», — пояснило командування.

— Лише 8 травня нам повідомили про аварію на Чорнобильській АЕС, — продовжує розповідь Анатолій Іванович. — Про реальні масштаби катастрофи ніхто ще достеменно не знав.

На першому етапі військовим інженерам доводилося разом із хіміками проводити дезактивацію, ретельну розвідку місцевості та допомагати евакуйовувати місцеве населення. Згодом з'ясувалося, що базовий табір інженерного полку біля станції Вільча знаходиться в зоні обов'язкового відселення і особовий склад терміново перемістили в район населених пунктів Мусійки та Старі Соколи Іванківського району.

Коли всі організаційні питання щодо розгортання 136-го інженерного полку, налагодження робіт з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС були вирішені, Анатолій Левкович повернувся до Новограда-Волинського. Але вже наступного дня його викликали до штабу ПрикВО і наказали очолити інженерний полк, розгортання якого він курирував.

— 22 травня я прийняв командування полком, — пригадує Анатолій Іванович.

За словами Анатолія Левковича, в перші дні після аварії інженерна техніка (здебільшого інженерні машини розгороджування (ІМР-2), бульдозери на артилерійській тязі (БАТ-М) працювала фактично без зупинки. Створена на початку 80-х років на базі танка Т-72 машина розгороджування була пристосована для виконання завдань в умовах радіаційного та хімічного забруднення.

— ІМРи активно використовувалися нами під час робіт біля зруйнованого четвертого енергоблоку, — розповідає Левкович. — Машина була незамінною завдяки її високій прохідності, наявності кранового, бульдозерного обладнання та протирадіаційного захисту. З її допомогою також вантажили на самоскиди зруйновані металеві конструкції, бетонні уламки та інше опромінене сміття.

Крім розбирання завалів біля реактору підлеглі Анатолія Левковича облаштовували майданчики для дезактивації техніки, прокладали під'їзді та об'їзді шляхи з використанням сухого асфальту, наводили переправу через канал, завантажували в мішки глину, яку потім вертолітники скидали на реактор. Працювали й на даху реактора, де техніку було неможливо задіяти. Така вкрай небезпечна робота обмежувалась лише п'ятьма хвилинами.

— Спочатку бракувало дозиметрів, — розповідає Анатолій Іванович. — Скажімо, траплялося, що група працюючих військових мала лише один дозиметричний прилад на всіх. А кількість отриманої солдатом дози випромінювання часто-густо визначалася його командиром.

Доводилось командиру полку й гасити невдоволення приписників. Річ у тому, що на початку травня вони отримали з військкоматів повістку на збори на 25 діб, а не на ліквідацію наслідків аварії на ЧАЕС. По закінченні терміну «зборів» вони справедливо вимагали повернення додому або офіційного їхнього продовження. Згодом на державному рівні було прийнято рішення щодо терміну перебування в зоні забруднення: 2,5 місяця або до отримання 25 рентгенів.

За словами Левковича, деякі приписники вдавались до хитрощів. Аби якнайшвидше «завантажити» свій дозиметр 25-ма рентгенами, залишали його по закінченні робіт у зоні забруднення. Це були поодинокі випадки, але таке траплялося. Контролюючі органи швидко виводили таких спритників на чисту воду.

— У переважній більшості солдати і офіцери полку виявили залізну волю і високу відповідальність під час виконання ризикованого для власного здоров'я завдання, — підсумовує нашу розмову Анатолій Левкович. — Розуміючи, яка небезпека очікує кожного, хто працює біля четвертого блоку, я віддавав перевагу добровольцям. І, повірте, не було жодного випадку, щоб хтось відмовився від виконання робіт на найнебезпечніших ділянках.

У жовтні Анатолій Левкович разом з особовим складом полку дочекався підняття прапора над спорудженим саркофагом, а в листопаді залишив зону ЧАЕС.

— Що отримав з нагород? — перепитує Анатолій Іванович. — Купу подяк, грамот та 26,6 рентгена… Навіть подавали на нагородження орденом Червоної Зірки. Але чиновники в Москві вирішили, що то для мене забагато, і нагородили «За службу Родине в Вооруженных Силах».

Та дорожчою за будь-які нагороди відставний полковник вважає свою причетність до першого загону ліквідаторів наслідків техногенного лиха.

На згадку про Чорнобильську трагедію Анатолій Левкович до сьогодні зберігає свій дозиметр, перепустку «Всюди» та припис на відрядження…

Олександр ТЕРЕВЕРКО

ДЛЯ ПОВНОЇ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ ПОТРІБНО 100 РОКІВ

Прип'ять — місто-привід

Попри вжиті щодо локалізації наслідків Чорнобильської катастрофи заходи, говорити про повну ліквідацію її наслідків поки що зарано. Наприклад, згідно з висновками вчених через забруднення 30-кілометрової зони стронцієм ґрунтові води у цій місцині не можна споживати протягом принаймні 100 років.

Основними радіонуклідами, які найбільше впливають на довкілля, є цезій-137, цезій-134, і стронцій-90. А на днищі зруйнованого енергоблоку й досі знаходяться тисячі тонн радіоактивних відходів.

На сьогодні людство не володіє технологіями, які б дозволили їх звідти забрати, не завдавши значної шкоди і людям, і довкіллю. Тож, аби убезпечитись від інших надзвичайних ситуацій, нині ведуться роботи зі спорудження над реактором нового укриття.

Сергій ЗЯТЬЄВ

ЖИТИ З ЛЮДЬМИ, ЯКІ ПРОЙШЛИ ВІЙНУ, НЕОБХІДНО ВЧИТИСЯ

Родина має бути готовою до того, що воїн повертається із зони бойових дій дещо іншою людиною

Воїнам, які тривалий час виконували бойові завдання в зоні проведення АТО, необхідна адаптація до мирного життя

Наша країна зіштовхнулася з реальністю війни, яка назавжди змінює життя всіх, хто брав у ній участь. Досить часто бійці із зони АТО «привозять передову» додому. У них можуть з'являтися жахіття, ненависть до оточуючих, страх від звичайного шуму тощо. Воїнам, які тривалий час виконували бойові завдання в зоні проведення антитерористичної операції, необхідна адаптація, а інколи й заново пристосовуватися до мирного життя. Для когось цей період проходить швидко й безболісно, для інших — складно і навіть драматично... Відома приказка, що час лікує, у випадку з війною може не спрацювати. Необхідно своєчасно звертатися до кваліфікованих лікарів-психологів. На жаль, у нашій державі суспільство не звикло звертатися до таких лікарів, хоча в Україні є чимало спеціалізованих центрів, які безкоштовно надають психологічну допомогу.

Так, за сприяння громадської організації «Українська асоціація фахівців з подолання наслідків психотравмуючих подій» було створено центр травматерапії «Повернення», спеціалісти якого надають допомогу демобілізованим, комісованим, пораненим, переселенцям, волонтерам, жінкам та матерям військових і родинам загиблих.

— Нещодавно нам зателефонував один військовий і сказав: «Оксано, я приїду, буде літо, й ми посмажимо шашлик». Виявляється, що боєць знаходився на блокпосту саме в той час, коли їх почали обстрілювати. Це був дзвінок, який військові використовують у критичній ситуації для того, щоб отримати підтримку. Ізраїльські фахівці нам розповідали, що людина звертається до психолога тоді, коли її страждання перевищують сором чи страх спілкування з лікарем, — зазначає психотерапевт центру «Повернення» Оксана Хмельницька.

Моя знайома Ольга, чоловік якої військовослужбовець та зараз знову перебуває в АТО, розповіла, що найважчий період не той, коли він на війні, а той, коли повертається зовсім іншою людиною.

— У цей період на межі нервового зриву перебувають усі. Коли він був там, я рахувала дні та мріяла якнайшвидше знову побачити Сашка. Але ейфорія від того, що рідний повернувся, дуже швидко минула. Почалися сварки, агресія, небажання спілкуватися, інколи навіть ненависть та багато іншого, — розповідає Ольга.

На думку фахівців, дружинам, батькам та рідним необхідно вчитися жити з людьми, які пройшли війну. Одній людині з цим надзвичайно складно впоратися, тому не варто цуратися допомоги психологів.

ЛЮДИНА ЧАСТО ЗВЕРТАЄТЬСЯ ДО ПСИХОЛОГА ЛИШЕ ТОДІ, КОЛИ ЇЇ СТРАЖДАННЯ ПЕРЕВИЩУЮТЬ СОРОМ ЧИ СТРАХ СПІЛКУВАННЯ З ЛІКАРЕМ

— Чесно, мені дуже важко було наважитися піти до психолога. Але після розмови з фахівцем з'явилося таке полегшення, наче скинула якийсь тягар, — говорить Ольга.

Зараз чоловік і дружина знову далеко одне від одного. Але Ольга вже знає, як треба буде себе поводити з коханим, коли він повернеться додому.

Новим напрямом роботи волонтерів стала турбота про дружин військовослужбовців, які виконують завдання в зоні проведення АТО. Зокрема, вони створюють у соціальних мережах групи, в яких спілкуються з жінками, дають безкоштовні поради та консультації. Деякі з цих груп переносяться з онлайн-площини в реальне життя. Так, у Житомирі психологи-волонтери організували курси для дружин військовослужбовців. На заняттях жінки не лише знаходять нових друзів, а й відновлюють свої душевні сили за допомогою техніки йоги, медитації та малювання.

На думку фахівців, жінки без чоловічої підтримки зіштовхуються з багатьма труднощами, і для того, щоб не замкнутися в собі, їм потрібна допомога суспільства. Тож такі курси є надзвичайно важливими для кожної жінки, чиї рідні воюють на Сході.

Олена КРУГЛЄНЯ

ПОРАДИ РОДИНАМ

■ Намагайтеся якомога докладніше вивчити питання бойових психічних травм, зокрема посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), тривоги, депресії, алкогольної та/або наркотичної залежності. Знання цих наслідків дозволяє глибше зрозуміти стан близької людини. Що краще ви в них будете орієнтуватися, то успішніше ви та ваша родина зможете з цим упоратися.
■ Запропонуйте піти до лікаря разом. Ви можете допомогти контролювати прийом ліків і хід лікування, а також просто будете поруч, щоб вчасно підтримати.
■ Скажіть близькій людині, що готові слухати і зрозумієте, якщо йому поки не хочеться розмовляти на цю тему.
■ Плануйте спільні справи для всієї родини, наприклад, вечерю або похід у кіно.
■ Прогулюйтеся, влаштуйте поїздку на велосипедах або оберіть інший активний вид відпочинку разом. Фізичні навантаження мають велике значення для здоров'я і допомагають прояснити думки.
■ Заохочуйте спілкування в родині та з близькими друзями. Наявність такої мережі підтримки допоможе члену вашої родини подолати період складних змін та важкі часи.

ПРАВИЛА СПІЛКУВАННЯ

■ Не змушуйте вашу рідну людину, що повернулася з війни, говорити. Можливо, він ніколи не буде почуватися зручно настільки, щоб розповісти вам про те, що йому довелося пережити. Краще спробуйте такі альтернативні стратегії, як розмови зі свідками цих подій або ж інші методи полегшення бойового стресу, крім розмов про це.
■ Не зупиняйте його, коли він говорить.
■ Не намагайтеся давати оцінки. Наприклад, не говоріть: «Те, що тобі довелося робити, це жахливо».
■ Не намагайтеся вказувати, що йому «треба» робити.
■ Не використовуйте кліше або усталені вирази: «Війна — це пекло», або «Якщо ти вже повернувся, можеш залишити все у минулому». Натомість краще скажіть йому, що ви турбуєтеся і переживаєте за нього, ви любите його і ви будете поруч, коли йому може щось знадобитися.
■ Не давайте вашому військовослужбовцю порад, попередньо не вислухавши його уважно.
■ Не поспішайте. Для повторного «знайомства» і відновлення комфортного відчуття поряд одне з одним необхідний певний час.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ОНЛАЙН

Для психологічної допомоги бійцям АТО та їхнім родинам в Україні існує інтерактивний ресурс dopomoga.life.

Цей ресурс, заснований українсько-канадською фундацією, являє собою мобільну психологічну допомогу. Завдяки йому військові мають можливість дистанційно, оперативно та анонімно робити самодіагностику, дізнатися, що таке психотравма, стрес, якими є його наслідки, а також, яка в конкретному випадку може бути допомога та самодопомога.

З ресурсом, який є безкоштовним, можна працювати з мобільних телефонів, комп'ютерів та інших пристроїв.

Також на сайті розміщена корисна інформація для учасників бойових дій, їхніх родичів та знайомих про шляхи подолання стресових обставин та про установи й організації в Україні, де можна отримати кваліфіковану психологічну допомогу.

«ГАРЯЧІ» ЛІНІЇ, ЯКІ НАДАЮТЬ ПСИХОЛОГІЧНУ ДОПОМОГУ ВОЇНАМ АТО ТА ЇХНІМ СІМ'ЯМ

1. Київ. Центр травматерапії «Повернення», вул. Костянтинівська, 61. Тел.: (066) 518-00-06, (097) 580-01-93, (098) 613-63-23.
2. Дніпропетровськ. «Гаряча» лінія психологічної підтримки для учасників АТО та їхніх сімей працює з 8:00 до 20:00 за номером: 0-800-505-085.
3. Полтава. Лінія емоційної допомоги «АТОЛ-лінія»: 0-800-20-30-20. Безкоштовно зі стаціонарних та мобільних з 17:00 до 23:00.
4. ГО «Психологічна кризова служба». Тел.: (050) 025-63-17, (066) 142-12-17.
5. Психологічна реабілітація учасників АТО та їхніх сімей: (093) 219-49-99 (Цілодобово).

ЯК ДОСВІД АТО ЗМІНИВ ПОЛІГОННУ ШКОЛУ

У 169-му навчальному центрі Сухопутних військ Збройних Сил України 70% навчального часу військовослужбовці-контрактники приділяють практичним заняттям

Досвід проведення антитерористичної операції на Сході держави вніс суттєві корективи в підготовку наших бійців. У цьому я переконався під час перебування у 169-му навчальному центрі Сухопутних військ Збройних Сил України, що на Чернігівщині. Я побачив, зокрема як відпрацьовуються дії взводу в наступі й обороні, десантування з бойових машин, тактика прикриття товаришів у бою тощо.

Окрім виконання стрільб з усіх видів стрілецького озброєння — від пістолета до РПГ й підствольного гранатомета, метання гранат із різних положень і позицій, введено нові вправи на скорострільність і точність, які виконуються в русі без точного прицілювання. Також проводяться комплексні заняття з інженерної та медичної підготовки. Це і надання першої допомоги, і евакуація пораненого з бойової машини, і виявлення та ліквідація мін та фугасів. Під час психологічної підготовки здійснюється обкатування танками, обстріл машин зі стрілецької зброї, широко застосовуються імітаційні засоби: дими, ракети, холості патрони, вибухові пакети.

Курсанти навчального механізованого підрозділу відпрацьовують дії в наступі

ЗА МІСЯЦЬ ТАНКІСТИ ВИКОНУЮТЬ 10 ВОГНЕВИХ ВПРАВ 125-ММ ШТАТНИМ СНАРЯДОМ, НАЇЖДЖАЮТЬ ЩОНАЙМЕНШЕ 90 КІЛОМЕТРІВ ПІД ЧАС ДЕННИХ ТА НІЧНИХ ЗАНЯТЬ

— Від вправності механіків-водіїв БМП і БТР залежить весь екіпаж, — говорить заступник командира механізованого батальйону підполковник Олександр Калюта, — тож ми їх готуємо до водіння в місті, на ділянках швидкісної дороги та між завалами і руїнами.

У навчальних артилерійських підрозділах головна увага приділяється вогневій підготовці обслуг ЗУ-23-2, «Оси», «Шилки», злагодженим діям і взаємозамінності. Відпрацьовується зміна бойових позицій, стрільба як з ґрунту, так і з «коліс», з кузова причепа, виконання стрільб парами, тактичні прийоми «Карусель» і «Качелі».

За три місяці поточного року в 169-му навчальному центрі за понад 200 спеціальностями вже пройшли підготовку більше 2000 військовослужбовців за контрактом. Нині вони служать у механізованих, танкових, артилерійських, розвідувальних, автомобільних, ремонтних та інших підрозділах Збройних Сил України.

— Цього року ми готуємо військових фахівців за новою, наближеною до натовських стандартів, програмою, — зазначає заступник начальника 169-го навчального центру полковник Олексій Ланченко. — Підготовка курсантів ведеться за трьома категоріями. Два місяці ми навчаємо тих, хто взагалі не служив раніше в армії. У перший місяць проводиться загальновійськова підготовка, у другий — за військово-обліковою спеціальністю. Ті, хто звільнився з армійських лав понад рік тому або змінив військово-облікову спеціальність, навчаються один місяць. І тільки 10 днів відведено на відновлення професійних навичок мобілізованих, які уклали контракт з військовим відомством або демобілізовані менше року тому та, повертаючись служити, не змінюють свою спеціальність.

Через стислі строки в підготовці курсантів перевага надається проведенню практичних занять, на що відведено понад 70 відсотків навчального часу. Половина з них проводиться на тактичному полі, полігоні чи танкодромі. Під час занять військовики навчаються вправно стріляти з усіх видів стрілецької зброї, водити бойові машини, діяти в наступі й обороні, орієнтуватися на місцевості, обладнувати укріплення та надавати медичну допомогу.

Заступник начальника 169-го навчального центру полковник Олексій Ланченко

Оператору ПЗРК необхідно швидко оцінити дальність до цілі , її швидкість, напрямок і висоту польоту

Вчать курсантів командири і викладачі циклових комісій, які мають досвід бойових дій, набутий, зокрема, і в АТО. Свої знання вони передають курсантам: розповідають, як правильно діяти в різних обставинах, наприклад, під час бою в місті, при відбитті нападу на марші тощо. Досвідчені військові наочно демонструють опановані в ході бойових дій у зоні АТО навички ведення вогню з люків бойових машин, з бортового автомобіля, правила облаштування привалу.

Заступник командира навчального танкового полку підполковник Микола Сергієнко розповів, що раніше підготовка танкістів тривала від трьох до шести місяців, а нині — тільки один. Та ефективність навчання курсантів лише підвищилася через інтенсифікацію та збільшення кількості практичних занять.

Загалом за місяць танкісти виконують 10 вогневих вправ 125-мм штатним снарядом, наїжджають щонайменше 90 кілометрів під час денних та нічних занять складом підрозділів на марші, в місті, в колоні, у водінні за гірокомпасом тощо. Але перед цим вони активно тренуються на сучасних тренажерах у складі екіпажів.

У танкістів з'явилися й нові вправи. Це стрільба осколочно-фугасним зарядом із закритих вогневих позицій та рикошетом. Перша вправа виконується при закритих триплексах, курсанти виконують стрільбу, керуючись тільки картою, координатами та азимутальними показниками, а під час стрільби рикошетом заряд вистрілюється на певній відстані перед ворожими траншеями паралельно землі, і накриває противника осколками.

Олександр ПАРІЙ

Ремонт та модернізація Л-39 одна з основних спеціалізацій «Одеського авіаційного заводу»

НАЙСТАРІШОМУ АВІАЦІЙНОМУ ЗАВОДУ В УКРАЇНІ — 105 РОКІВ

Державне підприємство «Одеський авіаційний завод» нині спеціалізується на ремонті й модернізації літаків типу МіГ-21, МіГ-23, Л-39, капітальному ремонті Як-52, ремонті авіаційних двигунів та їхніх агрегатів, виготовленні авіаційних агрегатів та літаків типу Y-1 «Дельфін»

«Дельфін» — літак, який розроблений і виготовлений на «Одеському авіаційному заводі»

Нині мало хто знає, що саме в Одесі 1908 року засновано перший на території сучасної України аероклуб. А 8 березня 1910 року вперше з поля одеського іподрому в повітря піднявся «Фарман-IV». Незабаром завдяки наполегливій діяльності талановитого підприємця Артура Анатри на базі ремонтних майстерень морського батальйону в районі Стрілецького майдану побудували й перший у Російській імперії аероплан типу «Фарман», а також відкрили школу пілотів. Аеродром біля неї дістав назву «Шкільний».

Першими літаками, які будувалися (за іноземними ліцензіями) на одеському заводі, були «Блеріо», «Фарман-IV», «Ньюпор», «Вуазен». А 27 квітня 1911 року в небо над Одесою злетів перший літак під маркою «Фарман-IV», побудований у місцевих авіамайстернях. Цей день і став історичною датою створення «Одеського авіаційного заводу».

Важким випробуванням для авіазаводу стала Друга світова війна. Його багато разів передислоковували, робітникам нерідко в польових умовах доводилося ремонтувати літаки І-16, МіГ-3, ЛАГГ-3, Як-9, Ла-5, Іл-10 та багато інших. За роки війни до строю було повернуто 546 літаків, відремонтовано 1135 двигунів. До рідної Одеси авіатори повернулися лише в червні 1944-го.

У повоєнні роки Одеський завод одним із перших розпочав ремонт реактивних літаків МіГ-15, МіГ-17, МіГ-19, МіГ-21 та двигунів РД-9Б, Р-11, Р-13, Р-25, а згодом — 95Ш та АІ-25ТЛ. У грудні 1986-го підприємство освоїло капітальний ремонт літаків третього покоління МіГ-27.

Загалом з 1959-го по 1991 рік тут отримали нове життя 1500 літаків і 3500 двигунів. Нині основні напрями роботи «Одеського авіаційного заводу» — це ремонт і модернізація літаків типу МіГ-21, МіГ-23, Л-39 ремонт авіаційних двигунів та їхніх агрегатів, капітальний ремонт Як-52. Крім того, тут обладнують салони для літаків транспортної авіації Ан-24, Ан-26, Ан-30 і гелікоптерів Мі-8, Мі-17 тощо.

У 1992 році одеські авіаремонтники, як і багато інших підприємств «оборонки», увійшли з «нульовим» замовленням. Аби врятувати завод, довелося вжити низку неординарних заходів, зокрема дещо перепрофілювати його на виготовлення продукції широкого вжитку, зокрема на ремонт автомобілів, складання автопричепів тощо.

Переломним став 1994 рік. Саме тоді на заводі налагодили співпрацю з компанією «LAHAV» (структура державної корпорації Israel Aircraft Industries), що шукала вигідного субпідрядника для ремонту та модернізації літаків МіГ-21біс. Тоді було підписано контракт на перший в історії заводу мільйон доларів США.

Остаточний прорив із кризи початку 90-х одесити пов'язують із двома подіями. Перша — це освоєння капітального ремонту та модернізації літаків Л-39, що виготовлялися в Чехословаччині, а також авіадвигунів до нього АІ-25ТЛ у варіант АІ-25ТЛШ.

Друга — запровадження на заводі системи якості, відповідності міжнародним стандартам. Це відкривало заводу дорогу на міжнародний ринок авіасервісу.

Генеральний директор Державного підприємства «Одеський авіаційний завод» Віталій Юхачов керує цим підприємством близько 40 років. Він розповів, що сьогодні завод виконує як військові, так і цивільні замовлення.

Військове замовлення від Міноборони — капітальний ремонт і модернізація (подовження ресурсних показників) літаків Л-39, двигунів АІ-25ТЛ, двигунів Р-25Ш до літаків Су-25, коробок літакових агрегатів КСА-2(3) до літаків МіГ-29, двигуни ГТДЕ-117 тощо. Одесити активно нарощують виробничі потужності з модернізації навчально-бойових літаків Л-39 (варіант Л-39М або літак-симулятор бойових літаків типу Су-27, МіГ-29, F-16. Завдяки цій модернізованій «елці» значно здешевлюється підготовка льотчиків-винищувачів. — Авт.).

Л-39М — це глибока модернізація літака, бортовий тренажерний комплекс бойових винищувачів МіГ-29 та Су-27, які знаходяться на озброєнні бригад тактичної авіації Повітряних Сил. Навчитися літати на них доволі непросто. І дорого. За допомогою Л-39М цей процес значно здешевлюється. Адже цей тренажер є по суті повноцінним літаком, тож молоді пілоти вчаться безпосередньо в повітрі, а не на землі у штучно змодельованих умовах.

Сьогодні Л-39М вже експлуатується у авіаційних з'єднаннях. Навчальний процес відбувається таким чином, що льотчик працює в кабіні за приладами МіГ-29, в другій кабіні інструктор вводить для нього інформацію про повітряну та наземну ціль.

Коли льотчик пересідає з Л-39 на винищувач, він фактично починає все з нуля. Вчиться пілотувати літак, а потім вже йде робота з обладнанням тощо. Саме тому і розробили цей тренажерний комплекс, щоб усунути низку таких проблем при підготовці молодих пілотів.

ЗАВДЯКИ ОДЕСЬКІЙ МОДЕРНІЗОВАНІЙ «ЕЛЦІ» ЗНАЧНО ЗДЕШЕВЛЮЄТЬСЯ ПІДГОТОВКА ЛЬОТЧИКІВ-ВИНИЩУВАЧІВ

Інша модернізація Л-39 полягає у встановленні нового, більш потужного, двигуна АІ-25ТЛШ. Таким чином літак вдалося зробити маневренішим на малих висотах.

Нині інженери підприємства готуються до проведення модернізації літаків Су-24 різних типів. Вивчаються можливості встановлення на них сучасного обладнання для ведення розвідки. Ведеться робота з покращення технічних характеристик, заміни двигунів літаків на більш сучасні тощо.

Також виконується робота по створенню мобільної діагностичної лабораторії, яка дозволить оцінювати технічний стан літаків ПС ЗС України у процесі експлуатації за технічним станом.

На підприємстві виконується програма імпортозаміщення — постійно поширюється номенклатура виробів, яка проходить встановленим чином процес освоєння, а потім — серійне виробництво. Так у 2016 році на підприємстві освоєно процес виробництва м'яких паливних баків для вертольотів типу Мі-8, а для літаків типу Ан-26 планово виконується освоєння їх виробництва.

І кілька слів про багатоцільовий літак «Дельфін» розробки і виробництва «Одеського авіаційного заводу». Слід зазначити, що двигун цього літака працює на авіаційному паливі та є дуже економічним. Щоправда, наявна потужність двигуна не дозволяє виконувати всі елементи складного пілотажу. Цей літак може використовуватися в навчальних цілях. На ньому молоді пілоти можуть відпрацьовувати елементи злету та посадки (збирання та випуск шасі), політ по маршруту (за приладами) із меншими витратами на навчання. Також конструктори передбачили варіант «Дельфіна» для фотозйомки, а на патрульну версію літака встановили легке озброєння та систему стеження. Чотиримісний же «Дельфін» може використовуватися як повітряне таксі.

Ігор ПАРУБСЬКИЙ

РОСГВАРДІЯ — ЩИТ КРЕМЛЯ ВІД ВЛАСНОГО НАРОДУ

На початку квітня був оприлюднений указ президента РФ про створення нової силової структури — Національної гвардії, за тиждень перейменованої в Росгвардію. Цей крок російського лідера багатьох здивував і викликав численні запитання. Зокрема щодо того, від кого захищатиме особиста армія очільника Кремля?

Розгін маніфестацій буде однією з функцій Росгвардії

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Павло Баєв, політолог, професор Інституту досліджень миру (Осло) у своїй статті «Новостворена національна гвардія не зможе розсіяти невпевненість Путіна» зазначає:

«Страх перед революцією може здатися ірраціональним, але придворні Кремля знають, як відчайдушна завзятість нечисленної групи лібералів може несподівано призвести до виходу десятків тисяч протестувальників на вулиці Москви. У еліти немає впевненості в опитуваннях громадської думки, які показують захмарні рейтинги верховного лідера. Очільник Кремля, мабуть, стурбований тим, чи послухаються його наказу використовувати військову силу проти нових протестів, і саме тому поставив на чолі Нацгвардії найбільш довіреного наближеного. Це викличе незадоволення багатьох інших, чия лояльність до Путіна залежить від наданого їм доступу до влади і бюджетних потоків. Змінивши баланс у верхах, Путін, ймовірно, також змінив баланс своїх страхів; тепер загроза палацового перевороту почала лякати його ще більше».

Відповідно до указу в Росії була заснована Федеральна служба військ національної гвардії (структура ФСВНГ або просто Національна гвардія, перейменована в Росгвардію. — Авт.), створена шляхом відбору особового складу з МВС та інших підрозділів силового призначення, сил оперативного реагування, авіації тощо. Загальна чисельність Росгвардії, за офіційними повідомленнями, становитиме від 350 до 400 тисяч осіб.

В експертному колі цей крок відразу викликав чимало запитань, зокрема щодо причини виникнення даної структури та її цілей.

Заявлені завдання ФСВНГ включають охорону громадського порядку, забезпечення громадської безпеки та режиму надзвичайного стану, а також участь в боротьбі з тероризмом і екстремізмом. Але всім цим вже займаються наявні силові структури, включно з МВС і ФСБ.

Про «оптимізацію» силових структур, як спочатку дехто намагався пояснити цей крок, у даному випадку насправді не йдеться. Адже до якої оптимізації може призвести створення структури, що формально дублює функції інших відомств?

На переконання експертів знаного американського видання EurasiaNet, справжні причини створення нової структури, найімовірніше, полягають зовсім в іншому. Адже певні ознаки вказують на те, що ФСВНГ гарантуватиме безпеку не народу, а путінському режиму.

По-перше, війська Росгвардії будуть безпосередньо підпорядковані президенту РФ, а очолить їх беззмінний начальник особистої охорони Путіна з 1999 по 2013 роки Віктор Золотов, тобто людина, якій російський лідер довіряє найдорожче — власне життя.

ПЕВНІ ОЗНАКИ ВКАЗУЮТЬ НА ТЕ, ЩО ФСВНГ ГАРАНТУВАТИМЕ БЕЗПЕКУ НЕ НАРОДУ, А ПУТІНСЬКОМУ РЕЖИМУ

Інформація про формування такої структури спочатку з'явилася 2012 року — після масштабних виступів опозиції на московських площах Болотній та Сахарова. Перехід 2013 року начальника особистої охорони президента РФ до керівництва внутрішніх військ МВС, на основі яких тепер і буде сформована ФСВНГ, ймовірно й був підготовкою до формування Росгвардії.

Тільки зараз у Золотова для охорони першої особи буде під рукою величезна армія з високим ступенем боєготовності, з мотострілецькими, авіаційними, артилерійськими, інженерними, морськими і розвідувальними частинами.

По-друге, ключовим моментом створення Національної гвардії є перетворення армії на репресивний інструмент. Внутрішні війська, які до створення ФСВНГ входили в структуру МВС, фактично і є армією. У чинному законі про внутрішні війська прямо забороняється залучати військові частини для припинення несанкціонованих мітингів, зборів і маніфестацій. Тим часом, судячи з указу президента РФ і внесеного ним на розгляд Держдуми законопроекту, розгін маніфестацій буде однією з функцій Росгвардії.

Про це свідчить її склад, який формують переважно з внутрішніх військ і поліцейських загонів спецпризначення. Військам Росгвардії також дали дуже широкі повноваження.

Крім того, викликає інтерес секретність підготовки до формування Нацгвардії. Якщо заявленою метою є захист держави і громадян, логічним для влади кроком було б сурмити про це скрізь, як це робиться в інших випадках.

На переконання експертів-міжнародників, багато що вказує на те, що Путін збирається прикритися гвардійцями від народу. Разом з тим є певні підстави також вважати, що новостворену силову структуру планується використовувати для мінімізації загроз від його оточення. За кремлівськими стінами йде безперервна боротьба за владу навіть тоді, коли зовні цього особливо не видно.

А зважаючи на протистояння із Заходом, що призвело до великих втрат для багатьох у сфері фінансів, іміджу та зручностей, нестачі в незадоволених серед російської еліти, напевно, немало.

У ситуації, коли Путін не цілком довіряє своєму оточенню, Росгвардія може послужити міцним додатковим щитом, а також потужним елементом необхідної Путіну для виживання системи стримувань і противаг серед силових органів. Вилучення найбільш боєздатних частин МВС для формування Росгвардії послабить це найчисленніше відомство. Нове силове відомство також заважатиме іншим силовикам домогтися занадто великого впливу.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

МИНУЛОГО РОКУ 16 З 28-МИ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО ЗБІЛЬШИЛИ ОБОРОННІ БЮДЖЕТИ

Упродовж останніх 10-ти років країни-члени НАТО знижували видатки на оборону та свої оборонні бюджети, що, зрозуміло, вплинуло на бойову готовність Альянсу.

Із завершенням холодної війни всі намагалися використати дивіденди мирного життя і знизили видатки на оборону. Про це зазначив заступник Генерального секретаря НАТО Александер Вершбоу, який взяв участь у Київському безпековому форумі, повідомляє Укрінформ.

— Те, що трапилося в Україні два роки тому, підштовхнуло наших союзників переглянути такий підхід. Тому одним із найбільш важливих рішень під час Уельського саміту було зобов'язання наших лідерів припинити урізання й розпочати збільшення видатків на оборону на рівні 2% ВВП. Минулого року 16 з 28-ми країн Альянсу вже реально збільшили оборонні бюджети. Кілька країн затвердили плани досягти видатків на рівні 2% ВВП протягом кількох років, — зазначив Александер Вершбоу.

За його словами, решта союзників Альянсу визначили термін у 10 років після Уельського саміту, тобто до 2024 року. Однак, на переконання заступника генсека НАТО, багато країн досягнуть поставленої мети раніше. При цьому акцент роблять на те, щоб союзники НАТО витрачали більший відсоток оборонного бюджету на нове озброєння, дослідження й розвиток армій, що дасть необхідний рівень бойової готовності для протистояння російській агресії та іншим загрозам.

Водночас навіть сьогодні НАТО представляє собою найбільшу військову силу.

— Дійсно, деякі країни перебувають на невисокому рівні готовності, і їм знадобляться тижні або місяці для бойового розгортання. Тому нам потрібно інвестувати у більш високий рівень готовності, а також збільшувати кількість літаків, кораблів, військ відповідно до сучасних умов, — зауважив він та висловив переконання, що Москва не досягла своєї мети, яка полягала у встановленні нових ліній розділу в Європі, де б такі країни, як Україна, Грузія, Молдова вважалися російською сферою впливу, і не дозволити цим країнам бути повністю суверенними і незалежними. НАТО і ЄС цього ніколи не приймуть.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

Артисти Заслуженого академічного ансамблю пісні і танцю Збройних Сил України своїми концертами на передовій допомагають нашим бійцям долати ворога

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД БІЙЦЯМИ В ЗОНІ АТО, ТАНЦЮРИСТИ ДО ДІР СТИРАЮТЬ КОНЦЕРТНЕ ВЗУТТЯ

За два роки бойових дій на Сході країни артисти Заслуженого академічного ансамблю пісні і танцю Збройних Сил України дали для наших захисників понад 170 концертів

Відлік концертам перед учасниками АТО, пораненими в госпіталях, мобілізованими в навчальних центрах артисти Заслуженого академічного ансамблю пісні і танцю Збройних Сил України розпочали в квітні 2014 року. За цей час подолано десятки тисяч кілометрів, написано кілька пісень під враженням поїздок у розташування наших частин на Донбасі. Але головне, що артисти цього творчого колективу своїми концертами на передовій допомагають нашим бійцям долати ворога.

Виступати доводиться і на кузовах вантажівок, і на галявині серед військової техніки, й у старецьких сільських клубах. Були випадки, коли в день відбувалося по чотири концерти. Від таких навантажень забруднюються дорогі костюми, реквізит, стирається до дір концертне взуття… Та хіба ці дрібні негаразди можуть завадити неймовірному натхненню і самовіддачі творчого колективу!?

— Це лише на перший погляд здається, що артисти на сцені зайняті виключно виконанням творчої програми і байдужі до глядачів, — розповідає художній керівник та головний диригент ансамблю Дмитро Антонюк. — За короткий проміжок часу, що триває танцювальна композиція або виконується пісня, вони здатні відчути настрій військової аудиторії, розгледіти блиск в очах, помітити смуток або радість і відреагувати на все це мовою мистецтва. А коли вони отримують від солдатів зірвані похапцем польові квіти, то це для артистів чи не найвища нагорода.

КОЛИ В АВТОБУСІ АРТИСТІВ ЛУНАЄ КОМАНДА: «ВИМКНУТИ МОБІЛЬНІ ТЕЛЕФОНИ, ЗАШТОРИТИ ВІКНА», РОЗУМІЄШ, ЩО ВІЙНА ДЕСЬ ДУЖЕ БЛИЗЬКО

У колективі не було жодного випадку, щоб хтось з артистів відмовився їхати з концертами в зону проведення АТО.

— Люди дуже відповідально ставляться до своєї мистецької місії, — розповідає Дмитро Антонюк. — Звичайно, переживання присутні. Особливо, коли під час руху нічною дорогою в автобусі артистів лунає команда: «вимкнути мобільні телефони, зашторити вікна». В таких випадках розумієш, що війна десь дуже близько.

У прифронтову зону артисти приїжджають не лише з концертними програмами. Нерідко вони везуть у розташування наших військ ліки, натільну білизну, засоби гігієни та кондитерські вироби.

— Пам'ятаю наш виступ перед бійцями під Слов'янськом 2014 року, — згадує Дмитро Антонюк. — Після концерту до нашого соліста та автора пісень Сергія Юрченка підійшов хтось із десантників і попросив продати гітару. Пояснив, що їхня згоріла в БТРі. Сергій відповів, що продати не може, а ось у тимчасове користування — будь ласка. «Після перемоги тільки поверни», — сказав бійцю Сергій.

В ансамблі сподіваються, що гітара й досі допомагає воїнам покращити настрій, згадати рідних, налаштуватися на бій проти ворога.

«Я НАВІТЬ УЯВИТИ СОБІ НЕ МОГЛА, ЩО КОЛИСЬ МЕНІ ДОВЕДЕТЬСЯ ТАНЦЮВАТИ ДЛЯ БРАТА НА ВІЙНІ»

У 72-й механізованій бригаді служить рідний брат артистки балету Валентини Стеценко В'ячеслав. До мобілізації він закінчив хореографічне училище, працював з дітьми ансамблю «Сонечко». Безпосередньо в приміщенні ансамблю йому й вручили повістку.

— Після того, як він мобілізувався, я вже двічі з ним зустрічалася, — розповідає Валентина. — Спочатку це було під час нашого концерту в Яворові. Брат проходив навчальні збори на полігоні, і керівництво надало мені транспорт, щоб я його відвідала. А вдруге зустрілися, коли наш ансамбль два тижні давав концерти в зоні АТО. Один з виступів був саме неподалік того населеного пункту, де базується частина В'ячеслава.

«Під час фінального виходу ведуча концерту зі сцени оголосила, що серед глядачів знаходиться мій брат»

Будь-якому артисту приємно виступати перед бійцями. А якщо серед глядачів є твій брат — емоції просто переповнюють. До того ж В'ячеслав ще жодного разу не бачив, як сестра танцює у складі армійського ансамблю.

— Я навіть уявити собі не могла, що колись мені доведеться танцювати для брата на війні, — продовжує Валентина. — Під час фінального виходу ведуча концерту зі сцени оголосила, що серед глядачів знаходиться мій брат. Слава вибіг на сцену і обійняв мене. Я в національному українському костюмі з віночком, а він у польовій формі! Були нескінченні овації. Таке не забувається…

І СМІХ, І СЛЬОЗИ, І ЛЮБОВ…

Перерву між поїздками з концертами в зону АТО, до навчальних центрів та військових шпиталів артисти ансамблю заповнюють виступами в невеличких містах та селищах України.

— Кожне містечко, кожне українське село відряджає на захист нашої землі своїх представників. Тому ми вважаємо своїм обов'язком підтримати родини воїнів, піснею та танцювальною композицією виявити до них велику шану, — розповідає керівник Заслуженого академічного ансамблю пісні і танцю ЗС України Дмитро Антонюк.

Черговим таким містом, куди завітали артисти ансамблю, був старовинний Олевськ, що на Житомирщині. І хоча афіш з програмою виступу ансамблю в місті помічено не було, зал місцевого Будинку культури був заповнений вщерть.

Глядачами були переважно рідні, близькі, приятелі та й самі учасники бойових дій на Сході. А ще — вдови загиблих бійців. Чоловік Тетяни Ярошенко Сергій воював у складі 30-ї механізованої бригади. Загинув від ворожої кулі поблизу Рубіжного, що на Луганщині. Сиротами залишилися двоє дітей. Така ж доля спіткала й Надію Хоречко. Її чоловік був танкістом. Зі слів побратимів, під час запеклого вуличного бою у Вуглегірську в танк Миколи Хоречка влучив снаряд, здетонував боєзапас, екіпаж загинув. Тіло Миколи не знайшли…

— Дякуємо, що запросили, — говорить Надія Хоречко. — Це чудово, що військові артисти не оминають і нас, мешканців малих містечок. Усі художні номери дуже життєві. Ледь стримувала сльози…

Кожна пісня у виконанні солістів ансамблю Сергія Юрченка, Євгена Заморського, Маргарити Мелешко — це зворушлива історія героїзму наших бійців. Сум та сльози глядачів змінювали усмішки та овації, коли лунали жартівливі пісні «Гандзя», «Моргулька» та виконувалася хореографічна картинка «Женихи». Артисти ансамблю, наче професійні психологи, керували настроєм глядацького залу. Присутні на концерті щирим серцем сприймали вокально-хореографічну композицію «Безсмертя», переживаючи разом з артистами трагічні сторінки новітньої історії України, поринали у вічне кохання з піснею «Вечная любовь», підспівували хору «Розпрягайте, хлопці, коней!» та ледь стримували себе під час «Святкового гопака».

— Понад 500 наших земляків встали на захист суверенітету та незалежності Батьківщини, з них восьмеро не повернулися живими до рідних домівок, — розповідає міський голова Олевська Олег Омельчук. — Свято української пісні та танцю, яке подарували нам армійські митці, — це не лише свідчення єдності армії та народу, але й потужний виховний захід. Патріотична пісня надихає, згуртовує і вселяє віру в нашу спільну перемогу.

Виступ у Олевську — це вже історія, а колектив ансамблю, повернувшись до столиці, знову пакує валізи. Незабаром наступне побачення із захисниками Батьківщини у прифронтовій зоні.

Олександр ТЕРЕВЕРКО

«ПОТЯГ ЄДНАННЯ УКРАЇНИ» ВИРУШИВ НА СХІД

Волонтери, представники громадських організацій, митці та науковці вирушили потягом на Схід України для спілкування, взаємної підтримки та допомоги мешканцям цього регіону. Це стало початком Всеукраїнської акції «Потяг єднання України «Труханівська Січ». Потяг завітає до Полтави, Харкова, Слов'янська, Краматорська, Костянтинівки, Торецька, Красноармійська, Дружківки, Бахмута, Лимана та повернеться до української столиці.

Цей захід організований на виконання Указу Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки» та в контексті роботи Ради національної єдності. Програма цієї акції доволі насичена, нею, зокрема, передбачено вручення подарунків до Великодня, проведення занять з безпеки життєдіяльності, а також майстер-класів і семінарів, організація історичних лекцій, кінопоказів, концертів та тематичних виставок.

Передбачається, що в майбутньому такі поїздки організовуватимуться на постійній основі. Потяг курсуватиме не лише на Схід, а й на Захід України. Таким чином волонтери та митці єднатимуть суспільство в усіх куточках нашої держави, показуючи її багатогранність.

Микола ФЕДОРКІВ

ЗА 7 ДНІВ ДО ВЕЛИКОДНЯ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ ВЕРБНА НЕДІЛЯ

24 квітня цього року православні християни відзначають Вербну неділю, або Вхід Господній до Єрусалиму. Це свято відзначається за 7 днів до Великодня у пам'ять про день із життєпису Христа, коли він верхи на молодій ослиці в'їхав до Єрусалиму.

У християнській традиції цей день вважається символом майбутнього воцаріння Бога.

За описами у Євангеліях, народ зустрічав Христа як царя й кидав йому під ноги пальмові листки. В Україні пальмові гілки замінили вербовими. Тож віруючі у цей день несуть до церков для освячення гілки верби, що розпустилася.

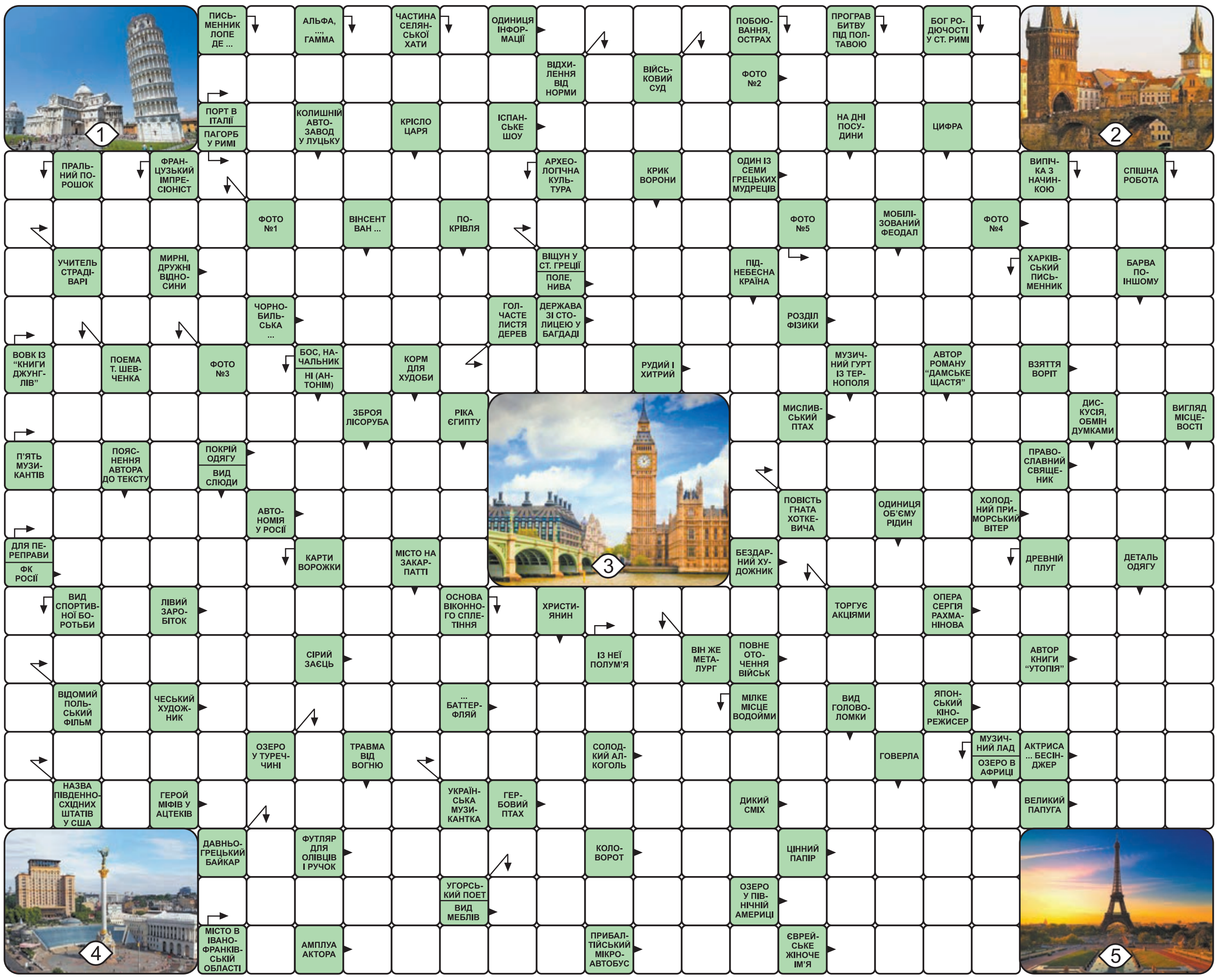
Народні прикмети на Вербну неділю

Якщо на Вербну неділю йде дощ — до гарного врожаю.

Якщо цього дня стоїть ясна погода і світить сонце, то рік буде неврожайним.

Якщо на Вербну неділю похмуро, але без дощу, то урожай буде небагатим.

Посвячені вербові гілочки слід зберігати цілий рік біля ікони.

Сканворд підготував Василь СОЛТИС, Тернопіль

З ЮВІЛЕЄМ!

Вітаємо з 50-річчям полковника запасу ХІВРЕНКА Костянтина Олександровича

Костянтина Олександровича добре знають у колі українських військових та цивільних журналістів. На цій ниві він уже майже 30 років. Костянтин Хівренко — випускник Львівського вищого військово-політичного училища. Розпочинав службу на Далекому Сході. 1993 року повернувся в Україну та продовжив військову кар'єру у прес-службі Міністерства оборони України. Згодом очолив цей структурний підрозділ військового відомства. Дванадцять років тому, після звільнення з військової служби, свою журналістську діяльність продовжив у прес-службі Центральної виборчої комісії. Згодом очолив відділ взаємодії із засобами масової інформації Секретаріату Центральної виборчої комісії, яким керує і нині.

Від усього серця бажаємо Вам, шановний ювіляре, зберегти свої найкращі людські якості щонайменше літ до ста і завжди залишатися таким енергійним, відповідальним, чуйним і потрібним людям, яким ми Вас знаємо. Міцного здоров'я, щастя без міри, злагоди і достатку. І нехай Господь дарує ще багато світлих і щасливих подій у Вашому житті.

Товариші, колеги

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 51319 Замовлення 46791

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Сергій ВОРОНКОВ, Володимир КОРНІЯКА

Провідний літературний співробітник — Наталія ШАРОЙКО

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, МСП, 04655

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)

Р — Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114